

HUISHOUDELIJK REGLEMENT
POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN 66

HOOFDSTUK 0:

DEFINITIES EN BEGRIPPEN

Dit en geen ander reglement kan worden aangehaald als "het huishoudelijk reglement" van D66, afgekort met "HR". Tenzij in dit reglement uitdrukkelijk wordt verwezen naar artikelen uit de statuten, hebben de verwijzingen betrekking op het huishoudelijk reglement.

Dit Huishoudelijk Reglement is vastgesteld tijdens het 67^e congres van D66 gehouden op 6 en 7 februari 1991

DEFINITIES EN BEGRIPPEN

- amendement een voorstel tot wijziging van een voorgelegde tekst dat kan gaan over het schrappen, het toevoegen (aan de voorgelegde tekst) van tekstgedeelten tussen ... en ..., danwel het in z'n geheel vervangen van de voorgelegde tekst;
- bedankbrief als bedoeld in HR-artikel 025.1 sub e, is de brief, waarin een kandidaat, die zich aanmeldt voor een verkiezing, waarbij meerdere kandidatenlijsten van D66 worden ingediend, bij voorbaat voor de benoeming bedankt, zoals geregeld in HR-artikel 036.1;
- bestuur
- AB het afdelingsbestuur ten behoeve van de in artikel 14.4 sub b van de statuten bedoelde afdelingen en gekozen volgens HR-artikel 070.2 sub a;
 - DAB het deelafdelingsbestuur ten behoeve van de in artikel 14.4 sub b van de statuten bedoelde deelafdelingen en gekozen volgens HR-artikel 070.2 sub a;
 - HB het landelijk hoofdbestuur als bedoeld in artikel 14.2 van de statuten en gekozen volgens HR-artikel 070.2 sub a;
 - RB het regiobestuur ten behoeve van de in artikel 14.4 sub a van de statuten bedoelde regio's en gekozen volgens HR-artikel 070.2 sub a;
 - overeenkomstig bestuur het bestuur als bedoeld in artikel 14.1 sub II van de statuten;
 - verantwoordelijk bestuur het bestuur als bedoeld in artikel 22.1 van de statuten en HR-artikel 100.1 dat kan worden aangesproken op de zorg dat er voorstellen worden voorbereid en aan de ledenvergadering worden voorgelegd, waarbij de beleidsvoorbereiding daarvan tot de taak van andere eventueel in te stellen partijorganen kan worden gerekend, danwel reglementair is vastgelegd (zoals bij de programmacommissies);
- congresleiding de gezamenlijke voorzitters op het betreffende congres
- décharge de ontheffing van de aanspreekbaarheid van een penningmeester voor het financiële beheer, nadat betrokkene daaromtrent verantwoording heeft afgelegd;
- Democraat, de het landelijk partijblad als bedoeld in HR-artikel 104;

functie- waarnemer	diegene, die als zittend bestuurslid tijdelijk een direct door de LV in functie gekozen mede- bestuurslid, vanwege diens ontstentenis danwel aftreden, vervangt;
goedkeuren	betekent dat de ledenvergadering geen wijzigingen kan aanbrengen, doch het betreffende voorstel in z'n geheel dient te aanvaarden of verwerpen.
informatie- verificatie	als bedoeld in HR-artikel 019.1 sub f, is het controleren, zoals geregeld in HR-artikel 015.2, of de feitelijke gegevens, die kandidaten verschaffen, juist zijn;
dag van de kandidaatstelling	de "dag der kandidaatstelling" is het tijdstip waarop de indiening van de kandidatenlijsten, bedoeld in HR-artikel 012.4, voor verkiezingen volgens de kieswet dient te geschieden;
KB	het Koninklijk Besluit als bedoeld in HR-artikel 038;
kiesrecht - actief -	betekent dat betrokkene het recht heeft zijn stem uit te brengen bij de verkiezing van partijfunctionarissen, danwel voor het samenstellen van kandidatenlijsten voor vertegenwoordi- gende lichamen;
- passief -	betekent dat betrokkene het recht heeft zelf kandidaat te zijn voor de verkiezing in partijfuncties, danwel voor lijsten voor vertegenwoordigende lichamen;
ledenvergadering	
- AV	de afdelingsledenvergadering als bedoeld in HR-artikel 070.1 sub c;
- congres	de landelijke ledenvergadering als bedoeld in artikel 14.2 van de statuten en HR-artikel 070.1 sub a;
- DV	de ledenvergadering van de deelafdeling als bedoeld in HR-artikel 079.1b;
- LB	de landelijke ledenvergadering van de bestuurdersvereniging als bedoeld in HR-artikel 140.3;
- LV	de ledenvergadering als bedoeld in artikel 14.1 sub I van de statuten;
- RV	de regionale ledenvergadering als bedoeld in HR-artikel 070.1 sub b;
- SV	de subregionale ledenvergadering als bedoeld in HR-artikel 075.1b;
LVC	de landelijke verkiezingscommissie als bedoeld in artikel 19.3 van de statuten;
machtiging	als bedoeld in HR-artikel 024.1 sub e, is een schriftelijke verklaring, waarin een kandidaat, die zich aanmeldt voor een verkiezing, waarbij meerdere kandidatenlijsten van D66 worden ingediend, de verkiezingscommissie toestemming verleent namens haar/hem op te treden bij benoeming en/of opvolging in een vertegenwoordigende functie, zoals geregeld in HR-artikel 036.1;
majeure politieke thema's	als genoemd in HR-artikel 050 sub a, zijn de congresstukken over politieke beleidsgebieden, die in de vorm van beslispunten aan het congres zijn voorgelegd.
moties	
- AOM	de algemene organisatorische motie als bedoeld in HR-artikel 090.7;
- APM	de actuele politieke motie als bedoeld in HR-artikel 093;
- motie	een voorstel tot het doen van een algemene uitspraak, ofwel een verzoek of een opdracht tot een bepaalde handeling en heeft geen gevolgen voor de formulering van de alsdan ter besluitvorming voorgelegde voorstellen;
ontslagbrief	de brief bedoeld in HR-artikel 024.1 sub h, die bij een kandidaatstelling voor een vertegen-

woordigende functie dient te worden gevoegd, indien betrokkene op het moment van kandidaatstelling een met de beoogde functie onverenigbare functie vervult;

overeenstemming

- in - met

betekent dat partijorganen, danwel partijfunctionarissen inzake de uitoefening van hun taken of bevoegdheden niet eerder kunnen handelen dan nadat daartoe toestemming is verkregen van de met name genoemde andere partijorganen of partijfunctionarissen, zonder dat daarbij deze laatsten aan één van de betrokken ander(en) iets kan opleggen, doch wèl een veto kan uitspreken;

overleg

- in - met

betekent dat partijorganen, danwel partijfunctionarissen, elk een eigen bevoegdheid of taak hebben, die ze echter niet anders kan uitoefenen dan dat daarover, met behoud van ieders eigen verantwoordelijkheid, afstemming in termen van taakverdeling en coördinatie met de ander(en) is geschied;

- na - met

betekent dat partijorganen, danwel partijfunctionarissen, andere organen of functionarissen dienen te horen, doch onder volledig behoud van eigen bevoegdheden beslissingen nemen, doch daarbij verplicht zijn de standpunten van die ander(en) in overweging te nemen en daar gemotiveerd op te reageren;

partijorganen

alle organen van D66, die genoemd worden in artikel 14 van de statuten, danwel door de in dit artikel genoemde organen zijn ingesteld;

partijfuncties

functies, zoals gedefinieerd in artikel 14.5 van de statuten;

q.q. zetels

zetels die "qualitate qua", dus uit hoofde van een functie in een ander orgaan ingenomen worden en waaraan stemrecht verbonden is;

redactieraad

van De Democraat is het volgens HR-artikel 104.4 samengesteld partijorgaan; bij volgende wijziging moet De Democraat hieruit en HR. art. 104.4 wordt m.i. art. 104.1, nu niet meer als wijziging naar drukker gedaan, het is nu te laat en dit kan onder "redactionele aanpassingen" vallen.

redactioneel

spellingsfouten en veranderingen in de zinsconstructie betreffend;

reglement(en)

- afdelings-

- congres-

de door een algemene afdelingsvergadering volgens HR-artikel 079.2 vastgestelde reglementen; het reglement bedoeld in artikel 089.3, waarin de termijnen voor indiening van moties en amendementen m.b.t. congresvoorstellen t.b.v. een landelijke algemene ledenvergadering worden vastgesteld, alsmede de wijze van indiening en vormgeving daarvan;

- regio-

- van orde

de door een algemene regiovergadering volgens HR-artikel 075.2 vastgestelde reglementen; het reglement van het geschillencollege als bedoeld in HR-artikel 156.2;

- verenigings-

het door de algemene ledenvergadering van de bestuurdersvereniging vastgestelde reglement van de bestuurdersvereniging als bedoeld in HR-artikel 141.2;

resolutie

als genoemd in HR-artikel 098 sub f, is een voorstel tot het nemen van een besluit, waarin de hoofdlijnen van een politiek-programmatisch standpunt zijn vevat;

secretaris,

toegevoegd

de medewerker van het landelijk secretariaat, die volgens HR-artikel 102.1 door het hoofdbestuur aan het geschillencollege of één van de permanente LV-commissies tot ambtelijke ondersteuning ter beschikking is gesteld;

stukken	
- bestuurs-	als bedoeld in artikel 13 van de statuten, zijn interne notities van leden van enig orgaan; deze stukken kunnen ten grondslag liggen aan de vergaderstukken van datzelfde orgaan;
- vergader-	als bedoeld in artikel 13 van de statuten, zijn die stukken die bij de agenda van enige vergadering binnen D66 zijn gevoegd;
vaststellen	betekent dat de ledenvergadering wijzigingen kan aanbrengen (recht van amendement) in voorstellen;
voorzitter	
- fungerend -	diegene, die de feitelijke leiding van een vergadering heeft;
witte gebieden	als bedoeld in HR-artikel 109 sub c, zijn die delen van een regio, één of meer gemeenten omvattend, waarin geen afdeling bestaat;
woonplaats hebben	op grond van inschrijving in het bevolkingsregister wonende te

HOOFDSTUK 1:

LEDEN, BIJZONDERE LEDEN EN DONATEURS

In dit hoofdstuk van het huishoudelijk reglement worden, overeenkomstig de statuten, nadere regels gesteld inzake het lidmaatschap inzake de statutaire artikelen 07 t/m 12.

Leden

- Art.001. 1 a. Aanmelding voor het lidmaatschap en het donateurschap geschiedt bij het landelijk secretariaat.
b. Het hoofdbestuur kan, indien de redelijkheid en de billijkheid dat eisen, alvorens te besluiten tot toelating van een lid of een groep leden, een onderzoek (doen) instellen. Het aspirant-lid wordt na het besluit tot onderzoek onverwijld op de hoogte gesteld dat er een onderzoek is ingesteld. Dit besluit kan binnen 6 weken na registratie van het aspirant-lid genomen worden. Het onderzoek zelf dient binnen een maand te zijn afgerond.
- 2 Het lidmaatschap wordt geacht in te gaan op de datum van ontvangst van de betaling van de eerste contributie, danwel op het tijdstip van het hoofdbestuursbesluit tot toelating.
Indien het hoofdbestuur op grond van onderzoek besluit tot niet-toelating als lid, wordt een eventueel reeds betaalde contributie gerestitueerd en wordt het lidmaatschap geacht niet te zijn ingegaan.
- 3 Na afvoering als lid wegens contributieschuld wordt het lidmaatschap geacht wederom in te gaan op de datum waarop de contributieschuld is voldaan.
- Art.002. 1 Het contributiejaar is gelijk aan het kalenderjaar.
2 De contributies worden geïnd door de penningmeester van het hoofdbestuur, die ervoor zorg draagt dat de leden tijdig een verzoek tot betaling ontvangen en bij niet-betaling eenmaal aan hun verplichting worden herinnerd.
- Art.003. 1 De contributie van enig jaar dient te zijn voldaan op 1 februari van dat jaar, danwel binnen drie maanden na aanmelding als lid, danwel bij contributiebetaling in termijnen, telkenmale binnen een maand na aanvang van die termijn.
2 De betaling van de contributie kan in termijnen plaatsvinden op voorwaarde, dat door het lid een ondertekende verklaring wordt afgegeven dat de contributie zal worden voldaan door een machtiging tot periodieke overboeking van een rekening bij de Postbank of bij een bank. Een nieuw lid is de eerste maal tenminste de minimumcontributie in eenmaal verschuldigd.
3 Indien op data, bedoeld in lid 1 niet aan de contributieplichting is voldaan, is het hoofdbestuur gerechtigd de toezending van de Democraat op te schorten.
let op hier moet ook "het in artikel 104, eerste lid, bedoelde partijblad" van gemaakt worden
4 De termijn, bedoeld in art.09 lid 1 sub c van de statuten wordt geacht te zijn verstreken, indien op 1 februari van enig jaar niet aan de contributieplichting over het voorgaande jaar is voldaan. De betreffende leden ontvangen hiervan uiterlijk een maand tevoren schriftelijk bericht.
- Art.004. 1 Bericht van opzegging of roeyement als lid, zoals bedoeld in art.09 lid 1 sub c en d van de statuten dient onder vermelding van de gronden onverwijld, doch in elk geval binnen één maand met bericht van ontvangst aan de betrokkene te worden verzonden.
2 Bij weigering, opzegging of roeyement als lid is beroep mogelijk bij het geschillencollege, in te stellen schriftelijk en met redenen omkleed binnen één maand na ontvangst van het bericht van opzegging.
- Art.005. 1 Met inachtneming van het in de statuten en het huishoudelijk reglement bepaalde, heeft ieder lid van D66 het recht:
a. alle ledenvergaderingen bij te wonen, aan de discussie deel te nemen en te stemmen in die vergaderingen waarvan het als zodanig deel uitmaakt; een lid is stemhebbend in slechts één

- binnen- of buitenlandse afdeling en in slechts één regio;
- b. zijn stem uit te brengen bij de aanwijzing van kandidaten die door D66 gesteld worden bij de verkiezing voor een vertegenwoordigend lichaam;
 - c. zijn stem uit te brengen bij verkiezingen voor bijzondere organen;
 - d. kandidaat te staan voor bestuursfuncties;
 - e. kandidaat te staan voor te kiezen bijzondere organen, commissies en raden van D66;
 - f. kandidaat te staan namens D66 voor een vertegenwoordigend lichaam;
 - g. bestuursvergaderingen, uitgezonderd die van het hoofdbestuur dagelijks bestuur na voorafgaande melding bij het bestuur, als toehoorder bij te wonen, met dien verstande, dat de fungerend voorzitter in bijzondere gevallen de vergadering geheel of gedeeltelijk besloten kan verklaren.
- 2 De rechten aan het lidmaatschap verbonden kunnen worden uitgeoefend zodra aan de jaarlijkse contributieverplichting is voldaan en het lid in de voor het betreffende organisatieniveau laatst vervaardigde ledenlijst is opgenomen.
 - 3 De rechten verbonden aan het lidmaatschap zijn niet overdraagbaar.

Bijzondere leden en donateurs

- Art.006. 1 Bijzondere leden betalen een door de algemene ledenvergadering vast te stellen jaarlijkse bijdrage op grond waarvan zij dezelfde rechten van leden hebben, met uitzondering van het passief kiesrecht binnen D66.
- 2 Voor wat betreft aanmelding, acceptatie en contributiebetaling zijn art.01 t/m 03 van overeenkomstige toepassing.
- Art.007 Donateurs zijn allen die geen lid of bijzonder lid zijn van D66 en jaarlijks vrijwillig bijdragen aan de geldmiddelen van D66.

Art.008 PM
Art.009 PM

HOOFDSTUK 2:
KANDIDAATSTELLING EN INTERNE VERKIEZING VOOR
PARTIJFUNCTIES EN VERTEGENWOORDIGENDE LICHAMEN

In dit hoofdstuk van het huishoudelijk reglement worden, overeenkomstig de statuten, nadere regels gesteld inzake de kandidaatstelling en interne verkiezing voor partijfuncties en vertegenwoordigende lichamen inzake de statutaire art. 11 en 12.

ALGEMEEN

Stemrecht

Verantwoordelijkheden bestuur

- Art.010. 1 Het bestuur op elk niveau is verantwoordelijk voor de kandidaatstellings- en verkiezingsprocedures op het betrokken organisatieniveau, zowel voor functies binnen de partij, als namens de partij.
- 2 Het bestuur op elk niveau is er verantwoordelijk voor dat:
- a slechts die kandidaten op vertegenwoordigende lijsten worden geplaatst die voldoen aan de wettelijke vereisten voor verkiezing;
 - b alle kandidaten zich kunnen presenteren;
 - c de omvang van de kandidatenlijst door de ledenvergadering wordt vastgesteld;
 - d een beroepsprocedure wordt aangehouden die beroep op het geschillencollege over de acceptatie van de kandidatuur mogelijk maakt, zodanig dat een uitspraak voor de interne verkiezingen aan de leden bekend kan zijn.
- 3 Het verantwoordelijke bestuur kan aan de ledenvergadering voorstellen aan de verkiezingscommissie te verzoeken tot herstemming te besluiten over de lijstvolgorde en/of de verkiezing van de lijsttrekker.

Verkiezingscommissie

- Art.011. 1 De landelijke en regionale verkiezingscommissie zijn in elk geval een permanente LV-commissie.
- 2 De algemene (deel)afdelingsvergadering beslist of de (deel)afdelingsverkiezingscommissie een permanente LV-commissie danwel LV-commissie-ad-hoc is.
- 3 Indien geen permanente (deel)afdelingsverkiezingscommissie is ingesteld kiest de algemene (deel) afdelingsvergadering uiterlijk veertien maanden voor de verkiezing van de (deel) gemeenteraad een verkiezingscommissie-ad-hoc.
- Art 012. 1 De verkiezingscommissie heeft tot taak op onpartijdige wijze de goede voortgang van de kandidaat stellingsprocedure voor de verkiezingen op overeenkomstig niveau voor de vertegenwoordigende lichamen, besturen, bijzondere organen, commissies en raden volgens de bepalingen van het huishoudelijk reglement te bewerkstelligen.
- 2 De verkiezingscommissie op elk niveau is belast met de controle en verificatie van de informatie van de kandidaten en de informatieverstrekking over de kandidaten aan de leden.
- 3 De verkiezingscommissie als bedoeld in artikel 12 lid 1 heeft eveneens tot taak het doen van voorstellen aan de ledenvergadering met betrekking tot kandidaatstellings- en verkiezingsprocedures.
- 4 De verkiezingscommissie draagt tevens zorg voor de indiening van de overeenkomstig het huishoudelijk reglement samengestelde kandidatenlijsten voor de bovengenoemde verkiezingen op de wijze als door de Kieswet voorgeschreven.

- Art 013. 1 De landelijke verkiezingscommissie heeft op landelijk en regionaal niveau de bevoegdheid om een besluit tot herstemming ten aanzien van de lijstvolgorde en de verkiezing van de lijsttrekker te nemen. De regionale verkiezingscommissie heeft eenzelfde bevoegdheid voor wat betreft verkiezingen op (deel)afdelingsniveau. De commissies mogen een dergelijk besluit uitsluitend nemen indien door procedurele fouten of door achteraf onjuist gebleken informatie over, danwel late terugtrekking van kandidaten, de belangen van één of meer andere kandidaten ernstig geschaad zijn.
- 2 De commissies nemen een besluit als bedoeld in het vorige lid ambtshalve of op verzoek van de ledenvergadering, een belanghebbende of het hoofdbestuur. Tegen de beslissing van de verkiezingscommissie, waarbij tot herstemming besloten is, staat beroep open bij het geschillencollege. Van een beslissing, waarbij de commissie een verzoek tot herstemming heeft afgewezen, is geen beroep mogelijk tenzij de commissie in strijd met de vereiste procedurele zorgvuldigheid heeft gehandeld.
- 3 De landelijke en regionale verkiezingscommissies zijn tevens belast met het geven van aanwijzingen met betrekking tot de uitleg en de toepassing van de reglementen en het houden van toezicht op de verkiezingen. Tegen een besluit waarbij een aanwijzing wordt gegeven is beroep mogelijk bij het geschillencollege.
- 4 Indien er een geschil aanhangig wordt gemaakt bij het geschillencollege, dat verband houdt met de verkiezingen, wordt conform het eerste lid tot herstemming bevoegde verkiezingscommissie hiervan onverwijld in kennis gesteld. De verkiezingscommissies zijn niet bevoegd tot het nemen van besluiten als bedoeld in het eerste en derde lid, totdat het geschillencollege uitspraak heeft gedaan.
- Art 014. 1 Verkiezingscommissies bestaan uit een oneven aantal leden; indien dit niet (meer) het geval is, dient het overeenkomstige bestuur zo spoedig mogelijk de vacatures bij de ledenvergadering open te stellen; de commissie kan doorfunctioneren;
- a. de landelijke verkiezingscommissie bestaat uit tenminste vijf leden;
- b. de regionale, respectievelijk (deel)afdelingsverkiezingscommissie bestaat uit tenminste drie leden;
- 2 Leden van een verkiezingscommissie als permanente LV-commissie worden voor de tijd van drie jaar gekozen, en zijn slechts eenmaal als zodanig herkiesbaar. Leden van een verkiezingscommissie als LV-commissie-ad-hoc worden gekozen voor een met name genoemde periode, waarin de kandidaatstellings- en verkiezingsprocedure voor het vervullen van partijfuncties, danwel voor een vertegenwoordigend lichaam loopt.
- 3 Met in achtneming van het gestelde in art.039 kiest de ledenvergadering de voorzitter en de leden van de commissie in functie volgens de methode van bijlage C respectievelijk B van het huishoudelijk reglement.
- 4 De voorzitter van de commissie is verantwoordelijk voor het functioneren van de commissie.
- Art 015. 1 Zodra een lid van een verkiezingscommissie zich kandidaat stelt voor één van de organen, waarmee het lidmaatschap als onverenigbaar wordt beschouwd treedt betrokkene onmiddellijk af als lid van de commissie en stelt het verantwoordelijke bestuur hiervan in kennis.
- 2 Het overeenkomstige bestuur benoemt in een aldus ontstane vacature een ander lid en stelt de ontstane vacature overeenkomstig art.039 open.
- 3 Ingeval van tussentijdse verkiezingen wordt voor die leden waarvan het lidmaatschap van de permanente LV-commissie reglementair eindigt, de zittingsduur met maximaal een jaar verlengd.

VERKIEZING IN VERTEGENWOORDIGENDE LICHAMEN

Stemadviescommissie

- Art 016. 1 Een stemadviescommissie heeft tot taak het op onpartijdige wijze rechtstreeks aan de betrokken kiesgerechtigde leden uitbrengen van een advies omtrent de kwaliteiten van de kandidaten voor de vertegenwoordigende functie in relatie tot het door de ledenvergadering vastgestelde politiek profiel en het groeperen (van een deel) van de kandidaten in volgorde van geschiktheid.
- 2 Uiterlijk achtentwintig dagen vóór de opening van de interne kandidaatstelling voor vertegenwoordigende functies

gende lichamen kan de betreffende ledenvergadering op voorstel van het bestuur op overeenkomstig niveau besluiten een stemadviescommissie, als LV-commissie-ad-hoc, in te stellen. In regio's en (deel)afdelingen volgt dit eventuele besluit op het reglementair, volgens artikel 017, vereiste besluit al dan niet aan de verkiezingen deel te nemen.

- 3 Een stemadviescommissie bestaat uit een oneven aantal leden en treedt niet in de taken en bevoegdheden van van het bestuur en de verkiezingscommissie op overeenkomstig niveau.
- 4 Indien tot een stemadviescommissie wordt besloten, bereidt het verantwoordelijke bestuur een instellingsbesluit en een voordracht van de gehele commissie voor de ledenvergadering voor.
- 5 De in lid 4 genoemde voordracht en het conceptvoorstel voor het instellingsbesluit zijn vanaf veertien dagen vóór de ledenvergadering waarin zij worden gekozen opvraagbaar bij het verantwoordelijke bestuur.
- 6 De ledenvergadering kiest de stemadviescommissie in overeenstemming met het gestelde in artikel 039. De gehele commissie wordt gekozen volgens de methode van bijlage C van het huishoudelijk reglement. Indien de voorgestelde commissie niet met een meerderheid van de geldige stemmen wordt gekozen vervalt zij reglementair.

Besluit deelname aan de verkiezingen voor provinciale staten en gemeenteraden

- Art 017. 1 Uiterlijk veertien maanden voor de verkiezing van provinciale staten respectievelijk (deel)gemeente raad beslist de ledenvergadering op overeenkomstig niveau of deelname aan deze verkiezingen al dan niet gewenst is.
- 2 Het hoofdbestuur dient binnen veertien dagen na het besluit van de ledenvergadering op de hoogte te worden gesteld. Het verantwoordelijk bestuur zendt met dit besluit het tijdpad en percentages zoals bedoeld in artikel 019 en de samenstelling van de ingestelde LV-commissie(s)-ad-hoc mee. Bij het besluit wordt vermeld of zelfstandig of in combinatie met andere partijen wordt deelgenomen. Het (deel)afdelingsbestuur zendt een afschrift van het besluit van de algemene afdelingsvergadering aan het regiobestuur.
 - 3 Het hoofdbestuur beslist toestemming tot deelname te geven, indien haar geen duidelijke bezwaren bekend zijn en ingeval van verkiezing van (deel)gemeenteraden van het betrokken regiobestuur een positief advies tot deelname is ontvangen. Deze beslissing wordt uiterlijk twaalf maanden voor de verkiezing van provinciale staten respectievelijk (deel)gemeenteraden genomen en aan het verantwoordelijke bestuur schriftelijk bekend gemaakt.
 - 4 Deelname aan de verkiezingen voor provinciale staten respectievelijk (deel)gemeenteraad onder de aanduiding Democraten 66 (D66) of D66 als deel van een aanduiding kan uitsluitend met toestemming van het hoofdbestuur.

Profiel

- Art 018. 1 Ten behoeve van de lijstsamenstelling voor vertegenwoordigende lichamen wordt aan de leden voor de opening van de interne kandidaatstelling een profiel van de te vormen fractie aangeboden, samen te stellen door de voorzitters van bestuur en fractie op het betreffende niveau. Bij het ontbreken van een fractievoorzitter wordt het profiel samengesteld door het bestuur van het betreffende niveau.
- 2 De ledenvergadering, waarin wordt besloten tot het eventueel instellen van een stemadviescommissie, stelt daartoe tevens een politiek profiel vast, waarin wordt aangegeven over welke deskundigheden een fractie in elk geval moet beschikken.

Tijdpad kandidaatstelling en interne verkiezing

- Art 019. 1 De aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling voor:
- a. de Tweede Kamer der Staten-Generaal begint tenminste twaalf maanden voor «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet, en sluit acht maanden voor diezelfde datum;
 - b. de Eerste Kamer der Staten-Generaal begint tenminste acht maanden voor «de dag der kandidaatstelling» voor de statenverkiezingen ingevolge de Kieswet, en sluit uiterlijk vijf maanden voor

- diezelfde datum;
- c. het Europees Parlement begint tenminste acht maanden voor «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet, en sluit uiterlijk drie maanden voor deze dag;
 - d. provinciale staten begint tenminste twaalf maanden voor «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet, en sluit minimaal zeven dagen voor de sluiting van de aanmeldingstermijn voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal, zoals bedoeld in sub b van dit lid;
 - e. (deel)gemeenteraden begint tenminste twaalf maanden voor «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet, en sluit uiterlijk vier maanden voor diezelfde datum.
- 2 De samenstelling van de kandidatenlijst(en) geschiedt via een schriftelijke poststemming. De verkiezingscommissie zendt hiertoe aan alle stemgerechtigde leden een kandidatenoverzicht en een stembiljet uiterlijk veertien dagen voor de eerste presentatiebijeenkomst.
 - 3 De samenstelling van de kandidatenlijst voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal geschiedt in twee rondes, een voorronde en de samenstelling van de definitieve kandidatenlijst.
 - 4 De presentatieperiode van kandidaten voor vertegenwoordigende lichamen begint niet eerder dan achtentwintig dagen na sluiting van de aanmeldingstermijn en eindigt niet later dan zeven dagen voor de sluitingsdatum van de poststemming.
 - 5 De definitieve kandidatenlijst dient uiterlijk achtentwintig dagen voorafgaande aan «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet te zijn vastgesteld.
 - 6 De ledenvergadering stelt vóór de data genoemd in de voorgaande leden vast op voorstel van de verkiezingscommissie. Indien er nog geen afdelingsverkiezingscommissie is ingesteld bereidt het afdelingsbestuur het voorstel voor.
 - 7 De ledenvergadering als bedoeld in het vorige lid stelt tevens op voorstel van de verkiezingscommissie respectievelijk het afdelingsbestuur vast:
 - a. het minimaal te behalen percentage vermeldingen bij de interne verkiezingen voor een plaats op de definitieve kandidatenlijst;
 - b. de minimaal te behalen plaats in de uitslag van de poststemming voor deelname aan de lijsttrekkersverkiezing;
 - c. het maximaal aantal kandidaten dat geplaatst wordt op een kandidatenlijst ingevolge de Kieswet;
 - d. het minimaal te behalen percentage stemmen van de kiesdeler aan voorkeursstemmen. Zij doet dat op een vergelijkbare wijze als is vastgelegd voor de landelijke verkiezingscommissie in artikel 037.

Onverenigbaarheden en dispensatie

- Art 020. 1 In aanvulling op het gestelde in de statuten en voorzover niet reeds bij wet is geregeld is het lidmaatschap van vertegenwoordigende lichamen niet verenigbaar met het ambt van minister, staatssecretaris, commissaris der koningin of voorzitter van een openbaar lichaam of gewestraad of burgemeester. Voor een burgemeester geldt de onverenigbaarheid niet met het lidmaatschap van de Eerste Kamer.
- 2 De statutaire onverenigbaarheid van het lidmaatschap van vertegenwoordigende lichamen met bestuurlijke functies op het overeenkomstige niveau, geldt
 - a. voor de Tweede Kamer met alle functies uitgezonderd het lidmaatschap van door het hoofdbestuur ingestelde commissies en het bestuurslidmaatschap van de bestuurdersvereniging, de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 en de Stichting Opleidingscentrum D66;
 - b. voor de Eerste Kamer met alle functies uitgezonderd de onder a genoemde functies alsmede het lidmaatschap van de financiële commissie;
 - c. voor het Europees Parlement met alle functies uitgezonderd de onder a genoemde functies;
 - d. voor provinciale staten met alle functies op regionaal niveau uitgezonderd het lidmaatschap van door het regiobestuur ingestelde commissies;
 - e. voor openbare lichamen en gewestraden met alle functies op sub-regionaal niveau uitgezonderd het lidmaatschap van door het (sub)regiobestuur ingestelde commissies;;
 - f. voor gemeenteraden met alle functies op afdelingsniveau uitgezonderd het lidmaatschap van door het afdelingsbestuur ingestelde commissies;

g. voor stadsdeelraden/deelgemeenteraden met alle functies op deelafdelingsniveau uitgezonderd het lidmaatschap van door het afdelingsbestuur ingestelde commissies.

- 3 De overige onverenigbaarheden zijn als volgt geregeld:
- het lidmaatschap van een bestuur is onverenigbaar met het lidmaatschap van een bestuur op een ander niveau alsmede met enig andere partijfunctie op overeenkomstig niveau als bedoeld in artikel 14 lid 5 van de statuten, behalve de in de statuten of huishoudelijk reglement geregelde q.q. lidmaatschappen, het lidmaatschap van een bestuur van een bijzonder orgaan als bedoeld in dat artikel en het lidmaatschap van door het bestuur ingestelde commissies;
 - het lidmaatschap van het bestuur van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66, Opleidings centrum D66 en het bestuur van de bestuurdersvereniging is onverenigbaar met het lidmaatschap van het geschillencollege, de landelijke financiële commissie en de landelijke verkiezingscommissie;
 - het lidmaatschap van de stemadviescommissie is onverenigbaar met het lidmaatschap van het bestuur en de verkiezingscommissie op overeenkomstig niveau of het kandidaat zijn voor een vertegenwoordigende functie op overeenkomstig niveau;
 - het lidmaatschap van een LV-commissie is onverenigbaar met het lidmaatschap van het bestuur op overeenkomstig niveau;
 - het lidmaatschap van de verkiezingscommissie en de stemadviescommissie op overeenkomstig niveau zijn onderling onverenigbaar;
 - het lidmaatschap van het geschillencollege is onverenigbaar met het lidmaatschap van enig andere partijfunctie als bedoeld in artikel 14 lid 5 van de statuten, behalve het lidmaatschap van door het bestuur ingestelde commissies.
 - het lidmaatschap van de besluitvormingscommissie is onverenigbaar met dat van de programmacommissie op hetzelfde niveau;
- 4 De onverenigbaarheden genoemd in het vorige lid gaan in op het moment van benoeming, behoudens voor de leden van een verkiezingscommissie of financiële commissie. Voor een lid van een verkiezingscommissie of financiële commissie gaat de onverenigbaarheid in op het moment van aanmelden voor de interne kandidaatstelling.

- Art 021. 1 Dispensatie van de reglementaire onverenigbaarheden is mogelijk, indien na verkiezing blijkt dat personen worden gekozen in een functie, terwijl zij een daarmee onverenigbare andere functie vervullen.
- 2 Dispensatie kan voorts worden verleend aan kandidaten voor enige partijfunctie binnen D66 of namens D66 die op de dag van de opening van de kandidaatstelling korter dan een jaar lid zijn van D66.
- 3 Voor het behandelen van een dispensatieverzoek geldt de volgende procedure:
- de betrokkene dient bij het hoofdbestuur een schriftelijk verzoek in voor een bepaalde tijd dispensatie te krijgen voor het verenigen van in dit reglement omschreven onverenigbare functies;
 - het hoofdbestuur kan, indien zij geen enkele grond ziet om de dispensatie te verlenen, het verzoek onmiddellijk gemotiveerd en schriftelijk afwijzen;
 - indien het hoofdbestuur het verzoek niet onmiddellijk afwijst, draagt zij bij een onverenigbaarheid met een landelijke functie de Landelijke Verkiezingscommissie op de gegrondheid van het verzoek te onderzoeken, in overige gevallen voldoet een onderzoek van het Hoofdbestuur.
 - de verkiezingscommissie zoals bedoeld in het voorgaande lid zal in ieder geval de direct belanghebbenden in de gelegenheid stellen om binnen een bepaalde termijn schriftelijk te reageren op het verzoek;
 - de verkiezingscommissie zal vervolgens schriftelijk verslag uitbrengen aan het hoofdbestuur en daarbij een voorstel doen om het dispensatieverzoek in te willigen of af te wijzen;
 - het hoofdbestuur beslist met inachtneming van het onderzoek van de verkiezingscommissie over het verzoek. Van de beslissing van het hoofdbestuur worden verzoeker en belanghebbenden schriftelijk in kennis gesteld. Verzoeker en de door de verkiezingscommissie in sub d aangemerkte

- belanghebbende kunnen over de beslissing van het hoofdbestuur in beroep gaan bij het geschillencollege.
- 4 In geval van een verzoek als bedoeld in de leden 1 en 2 dient de procedure als bedoeld in lid 3 te zijn voltooid voor datum van benoeming van de verzoeker.

Opening en sluiting kandidaatstelling

- Art 022. 1 De aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling opent en sluit op de data zoals vastgesteld door de ledenvergadering conform artikel 019 lid 6.
- 2 De verkiezingscommissie maakt de data zoals bedoeld in het eerste lid en het aanmeldingsadres schriftelijk bekend aan alle leden.

Aanmelding kandidatuur

- Art 023. 1 Ieder lid van D66 kan zich bij de betreffende verkiezingscommissie aanmelden als kandidaat door middel van een kandidaatstellingsformulier, de landelijke verkiezingscommissie stelt daartoe een model vast. De verkiezingscommissie bevestigt onverwijld de ontvangst van de aanmelding. Het door de verkiezingscommissie bijgehouden register van aanmeldingen en de kandidaatgegevens staan vanaf binnenkomst ter inzage van het bestuur.
- 2 Onverminderd de beroepsmogelijkheden bij of krachtens het huishoudelijk reglement toegekend, kunnen geschillen inzake de kandidaatstelling niet worden beschouwd als geschillen vallend onder artikel 25 lid 1 van de statuten.

Voorwaarden en te leveren gegevens

- Art 024. 1 Op de «dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet dient de kandidaat te voldoen aan de wettelijk vereiste voorwaarden om in het vertegenwoordigende lichaam te worden gekozen, met dien verstande dat aan de wettelijke voorschriften met betrekking tot de minimumleeftijd op de dag van de verkiezing moet zijn voldaan. Voorts dient door de kandidaat bij iedere aanmelding:
- a. te worden voldaan aan de voorwaarden genoemd in de statuten en dit artikel;
 - b. een verklaring te overleggen als bedoeld in artikel 11 lid 2 van de statuten;
 - c. te verklaren geen lid te zijn van een andere landelijke politieke partij; bij verkiezingen voor provinciale staten of (deel)gemeenteraden dient tevens verklaard te worden geen lid te zijn of te zullen worden van een regionale of plaatselijke politieke groepering;
 - d. een aantal persoonlijke gegevens (naam, adres, woonplaats, telefoonnummer, geboortedatum, geboorteplaats, beroep, maatschappelijke functies) en gegevens omtrent huidige en vorige partijfuncties te verstrekken. De kandidaat kan een persoonlijke toelichting van maximaal driehonderd woorden verstrekken bij de aanmelding. Deze toelichting mag geen verklaringen bevatten, die strijdig zijn met de overige bij de kandidaatstelling gevraagde verklaringen en hierin mogen geen namen van andere leden of van partijorganen als referentie worden vermeld;
 - e. een bereidverklaring te worden gegeven om bij verkiezing of opvolging de functie te aanvaarden en de volle zittingstermijn te vervullen; indien de verkiezing gepaard gaat met het indienen van verschillende samengestelde lijsten, dient betrokkene een ongedateerde bedankbrief bij te voegen, alsmede de benodigde set machtigingen; de verkiezingscommissie gebruikt deze brief en de machtigingen teneinde de bij verkiezingen door de kiezers vastgestelde lijstvolgorde te handhaven bij tussentijdse opvolging;
 - f. een bereidverklaring te worden gegeven om na verkiezing de vertegenwoordigende taak naar behoren te vervullen, desgevraagd verantwoording af te leggen tegenover de leden, afstand te doen van alle door of op grond van de statuten en het huishoudelijk reglement als onverenigbaar aangemerkte functies en de verplichting op zich te nemen de zetel ter beschikking te stellen

- wanneer het lidmaatschap van D66 eindigt;
 - g. een opgave te worden verstrekt van een of meer beleidsonderdelen waarmee de kandidaat zich na verkiezing in het bijzonder wil belasten;
 - h. een ontslagbrief uit de huidige functie per datum van benoeming in de nieuwe (met de huidige onverenigbare) functie te worden gevoegd; deze brief wordt verzonden door de landelijke verkiezingscommissie op de dag dat de benoeming is geschied;
 - i. of betrokkene kandidaat is gesteld voor de kandidatenlijsten van andere vertegenwoordigende lichamen, en zo ja, voor welke;
 - j. of betrokkene lid is danwel op de kandidatenlijst staat van vertegenwoordigende lichamen, en zo ja, van welke en op welke plaats(en).
 - k. aan te worden gegeven of zij voor een andere partij dan D66 vertegenwoordigende functies danwel partijfuncties hebben vervuld.
- 2 Een kandidaat die bij de aanmelding als kandidaat een voorkeur uitspreekt voor een onverkiesbare plaats op de kandidatenlijst wordt na afloop van de interne verkiezingen door de betreffende verkiezingscommissie onderaan de kandidatenlijst in volgorde van het aantal stemmen geplaatst.

Acceptatie/afwijzing

- Art 025. 1 In een zitting binnen 24 uur na sluiting van de aanmeldingstermijn bepaalt de verkiezingscommissie welke kandidaten worden geaccepteerd en welke kandidaten worden afgewezen. Van deze zitting wordt proces-verbaal opgemaakt. De landelijke verkiezingscommissie stelt het model van het proces-verbaal vast.
- 2 De geldigheid van de aanmeldingen voor functies wordt beoordeeld door de verkiezingscommissie, die verplicht is na te gaan of aan de voor de kandidaatstelling geldende voorwaarden wordt voldaan. Een aanmelding wordt ongeldig verklaard indien:
- a. de feitelijke gegevens, bedoeld in dit hoofdstuk onjuist of onvolledig zijn;
 - b. de verkiezingscommissie beschikt over schriftelijke aanwijzingen die ernstige twijfels oproepen over de juistheid van de afgelegde verklaringen;
 - c. de aanmelding na het gepubliceerde sluitingstijdstip wordt ontvangen.
- 3 Zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen zeven dagen na sluiting van de aanmeldingstermijn, ontvangt de kandidaat schriftelijk bericht van de verkiezingscommissie. Indien de aanmelding wordt aanvaard, wordt de betreffende kandidaat een acceptatiebevestiging gezonden. Indien de aanmelding niet geldig wordt geoordeeld, zendt de verkiezingscommissie hiervan bericht aan de kandidaat met opgave van redenen.
- 4 De kandidaat kan binnen veertien dagen na sluiting van de aanmeldingstermijn in beroep gaan tegen de afwijzing door de verkiezingscommissie bij het geschillencollege, dat binnen eenentwintig dagen na sluiting van de aanmeldingstermijn beslist.
- 5 Binnen veertien dagen na de sluiting van de aanmeldingstermijn voor vertegenwoordigende lichamen zendt de regionale respectievelijk de (deel)afdelingsverkiezingscommissie het proces-verbaal zoals bedoeld in lid 1 aan de landelijke verkiezingscommissie.
- 6 Een kandidaat die zich terugtrekt nadat de aanmelding is aanvaard, dient dit onverwijld schriftelijk aan de verkiezingscommissie te melden. Indien de kandidatenopgave en stembiljetten reeds gedrukt zijn, blijft betrokkene als kandidaat gehandhaafd, maar wordt bij de uitslagbepaling buiten beschouwing gelaten.

Stemadvies

- Art 026. 1 Indien een stemadviescommissie volgens de voorwaarden van artikel 016 is ingesteld dan wordt het stemadvies als volgt opgesteld:
- a. na sluiting van de aanmeldingstermijn voor vertegenwoordigende lichamen worden tenminste achtentwintig dagen uitgetrokken om alle kandidaten, die zich daartoe hebben opgegeven bij de kandidaatstelling, door de commissie te kunnen horen;

- b. de commissie hoort de kandidaten aan de hand van het politieke profiel dat door de ledenvergadering conform artikel 018 lid 2 is vastgesteld, op basis waarvan de kandidaten zullen worden beoordeeld;
 - c. de commissie stelt het stemadvies unaniem vast en legt deze eerst aan alle kandidaten voor, waarna alle kandidaten gedurende vier dagen het recht hebben aan dit advies van de commissie een persoonlijke reactie toe te voegen van ten hoogste driehonderd woorden, hetwelk onverbrekelijk verbonden met het stemadvies aan de leden ter kennis wordt gebracht.
- 2 Over de wijze van handelen van de commissie kan tot drie dagen na het uitbrengen van het stemadvies aan de kandidaten de kandidaat een geschil aanhangig worden gemaakt bij het geschillencollege, dat binnen zeven dagen na uitbrengen van het stemadvies beslist. Het stemadvies kan niet aan de leden ter kennis worden gebracht, indien er nog procedures bij het geschillencollege lopen.
 - 3 Bij verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft het stemadvies betrekking op de kandidaten van de tweede ronde.

Presentatie en voorkeuracties

- Art 027. 1 Na sluiting van de aanmeldingstermijn en beslechting van eventuele geschillen worden alle stemgerechtigde leden door de betreffende verkiezingscommissie in staat gesteld op een presentatievergadering kennis te maken met de kandidaten.
- 2 In de presentatievergadering worden de kandidaten in staat gesteld hun kandidatuur persoonlijk te ondersteunen op een door de verkiezingscommissie nader te bepalen wijze. De stemgerechtigde leden worden schriftelijk op de hoogte gesteld van plaats en de datum van de presentatievergadering.
 - 3 Individuele leden van D66 hebben het recht tijdens een presentatievergadering mondeling stemadviezen te geven. De ledenvergadering bepaalt hoe hieraan wordt vormgegeven.
 - 4 Daarnaast zijn kandidaten gerechtigd tijdens de presentatieperiode, zoals vastgesteld door de ledenvergadering op grond van artikel 019 lid 4, de eigen kandidatuur op ledenvergaderingen kenbaar te maken.
 - 5 Onverminderd het bepaalde in artikel 016 en 026 is het uitbrengen van schriftelijke stemadviezen door andere partijorganen of fracties in vertegenwoordigende lichamen niet toegestaan.
- Art 028. 1 Het houden van voorkeursacties ten gunste van één of meer kandidaten vertegenwoordigende functies namens de partij is toegestaan, onder de voorwaarden dat:
- a. er op geen enkele wijze ten nadele van de overige kandidaten wordt gesproken of gehandeld in woord noch geschrift;
 - b. indien er sprake is van verzending aan leden, het landelijk secretariaat op kosten van de actievoerders als "verzendhuis" optreedt;
 - c. aan actievoerders geen ledenlijsten of adres-etiketten van leden ter beschikking worden gesteld.
- 2 Voorkeursacties zoals bedoeld in het vorige lid dienen ter goedkeuring te worden voorgelegd aan het verantwoordelijke bestuur.

De poststemming

- Art 029. 1 De samenstelling van de definitieve kandidatenlijst voor vertegenwoordigende lichamen geschiedt via een schriftelijke poststemming onder alle stemgerechtigde leden. De samenstelling van de definitieve kandidatenlijst voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt vooraf gegaan door een voorverkiezingsronde. Hiertoe zendt de verkiezingscommissie een kandidatenoverzicht in alfabetische volgorde, beginnende met een door loting verkregen letter, van alle kandidaten.
- 2 Aan de voorverkiezingsronde Tweede Kamer der Staten-Generaal nemen die kandidaten deel die geen minister, staatssecretaris of lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn;
 - 3 Aan de samenstelling van de definitieve kandidatenlijst voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal nemen deel de kandidaten die:

- a. in de voorverkiezingsronde zijn geïndigd op een plaats overeenkomend of lager met het aantal te plaatsen kandidaten op de definitieve kandidatenlijst, zoals is vastgesteld door ledenvergadering conform artikel 019 lid 7 sub c;
 - b. minister, staatsecretaris of lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn.
- 4 Bij het kandidatenoverzicht voor de voorverkiezingsronde Tweede Kamer der Staten-Generaal respectievelijk de definitieve kandidatenlijst voor vertegenwoordigende lichamen wordt tevens toegezonden een stembiljet en indien van toepassing het stemadvies.
 - 5 Het gewaarmerkte stembiljet bevat een toelichting, datum en tijdstip waarop de poststemming sluit, alsmede het minimaal en maximaal aantal te vermelden kandidaten.

Bepaling uitslag poststemming

- Art 030. 1 In een zitting binnen 24 uur na sluiting van de poststemming bepaalt de verkiezingscommissie de uitslag van de poststemming. Van deze zitting wordt proces-verbaal opgemaakt. De landelijke verkiezingscommissie stelt het model van het proces-verbaal vast.
 - 2 Bij het bepalen van de uitslag van de stemming worden slechts die stembiljetten in aanmerking genomen, die voor de sluitingsdatum van de poststemming zijn ontvangen.
 - 3 Op basis van de tijdig ontvangen stembiljetten wordt een ranglijst van kandidaten opgemaakt overeenkomstig de bepalingen van bijlage B van het huishoudelijk reglement.

- Art 031. 1 De verkiezingscommissie maakt de uitslag door toezending van het proces-verbaal «bepaling uitslag poststemming» bekend aan de kandidaten en het verantwoordelijk bestuur.
 - 2 Het verantwoordelijke bestuur maakt uiterlijk bij de aanvang van de ledenvergadering de uitslag van de poststemming bekend en meldt tevens welke kandidaten zich verkiesbaar stellen als lijsttrekker.

- Art 032. 1 Binnen veertien dagen na de sluitingsdatum van de schriftelijke poststemming wordt het proces-verbaal van de uitslagbepaling voor verkiezingen van provinciale staten en (deel)gemeenteraden toegezonden aan de landelijke verkiezingscommissie.
 - 2 Wanneer naar oordeel van de landelijke verkiezingscommissie de uitslag van de stemming niet juist is bepaald, treedt zij in overleg met het bestuur op overeenkomstig niveau dat de uitslag zonodig corrigeert, na de betrokken verkiezingscommissie daarover te hebben gehoord.

Verkiezing lijsttrekker

- Art 033. 1 Ten behoeve van de verkiezing van de lijsttrekker verzoekt de verkiezingscommissie aan de kandidaten, die bij de poststemming aan de voorwaarde gesteld in artikel 019 lid 7 sub b heeft voldaan, uiterlijk vier maal vierentwintig uur voor de betreffende ledenvergadering aan de commissie te berichten of zij zich kandideren voor de functie van lijsttrekker.
 - 2 De ledenvergadering, die verkiezingsprogramma vaststelt, kiest de lijsttrekker uit de kandidaten die zich daarvoor hebben aangemeld. Deze verkiezing geschiedt volgens bijlage C van het huishoudelijk reglement.
 - 3 De verkiezingscommissie bepaalt in een zitting tijdens de in lid 2 bedoelde ledenvergadering de uitslag van de lijsttrekkersverkiezing. Van deze zitting wordt proces-verbaal opgemaakt. De landelijke verkiezingscommissie stelt het model van het proces-verbaal vast.
 - 4 De voorgaande leden zijn niet van toepassing op de verkiezing van de lijsttrekker voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal. De lijsttrekker Eerste Kamer der Staten-Generaal is de kandidaat die de eerste plaats heeft behaald in de poststemming.

Opstellen kandidatenlijst

- Art 034. 1 De kandidatenlijst voor een vertegenwoordigend lichaam omvat de kandidaten die aan de voorwaarden gesteld in artikel 019 lid 7 sub a en c hebben voldaan en voorzover de Kieswet geen verdere beperkingen stelt.
- 2 De door de ledenvergadering gekozen lijsttrekker wordt, ook indien hij/zij bij de poststemming niet de eerste plaats behaald, als nummer 1 op de definitieve landelijke lijst geplaatst. Op de overige plaatsen worden de kandidaten in volgorde van de poststemming geplaatst, rekening houdend met het bepaalde in artikel 024 lid 2.
- 3 De landelijke verkiezingscommissie bepaalt het maximaal aantal te plaatsen kandidaten op de kieslijsten welk aantal kandidaten van de definitieve landelijke lijst op alle in te dienen kandidatenlijsten voor de Tweede Kamer op de overeenkomstig genummerde plaatsen worden geplaatst.
- 4 Op de kandidatenlijsten voor de Tweede Kamer worden de resterende plaatsen bezet door de nog niet geplaatste kandidaten naar woonplaats-principe in volgorde waarin zij op de definitieve landelijke ranglijst zijn geplaatst.

Schrappen kandidaat van kandidatenlijst door HB

- Art 035. 1 Het hoofdbestuur heeft tot uiterlijk veertien dagen vóór de «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet de bevoegdheid kandidaten van de kandidatenlijst voor vertegenwoordigende lichamen te schrappen, voor wat betreft de niet-landelijke lichamen uitsluitend op voordracht van de landelijke verkiezingscommissie, danwel het verantwoordelijke bestuur.
- 2 De landelijke verkiezingscommissie respectievelijk het verantwoordelijke bestuur doen zo'n voordracht uitsluitend wanneer er feiten of omstandigheden aan het licht komen, die op het moment van kiezen niet of onvoldoende bekend waren en die naar het oordeel van de landelijke verkiezingscommissie respectievelijk het verantwoordelijk bestuur:
- redelijkerwijs tot een aanmerkelijk andere uitslag zouden hebben kunnen geven;
 - een kandidaat danwel de partij ernstig in diskrediet brengen.
- Van een zodanige voordracht wordt de kandidaat terstond schriftelijk kennis gegeven onder opgave van de redenen voor die voordracht.
- 3 De beslissing van het hoofdbestuur is, behalve in het geval van tussentijdse landelijke verkiezingen, voor beroep vatbaar. Het hoofdbestuur zendt daartoe onverwijld met bericht van ontvangst het gemotiveerde bestuursbesluit aan betrokkene, die gedurende zeven dagen het recht heeft daartegen bij het geschillencollege in beroep te gaan. De beroepsprocedure bij het geschillencollege dient voor de «de dag der kandidaatstelling» ingevolge de Kieswet te zijn voltooid.

Correctie voorkeursstemmen Tweede Kamer der Staten-Generaal

- Art 036. 1 Conform het door de algemene ledenvergadering vastgestelde percentage voorkeursstemmen, artikel 019 lid 7 sub d, corrigeert de landelijke verkiezingscommissie de kandidatenlijst Tweede Kamer der Staten-Generaal. De kandidaten die minimaal het voornoemde percentage voorkeursstemmen hebben gehaald worden in volgorde van het aantal behaalde voorkeursstemmen bovenaan de lijst geplaatst. De overige kandidaten bezetten in volgorde van de kandidatenlijst Tweede Kamer der Staten-Generaal de resterende plaatsen.
- 2 De volgorde van de voorkeursstemmen gecorrigeerde kandidatenlijst Tweede Kamer der Staten-Generaal is bepalend voor de benoeming van de kandidaten.

Tussentijdse verkiezingen Tweede Kamer der Staten-Generaal

- Art 037. 1 Voor de termijnen genoemd in de artikelen met betrekking tot de procedure bij tussentijdse verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt het tijdstip waarop het Koninklijk Besluit tot ontbinding der Tweede Kamer en het bepalen van de datum der vervroegde verkiezingen vastgesteld op vrijdag; indien het feitelijk besluit wordt genomen op een andere dag, dan geldt voor de termijnen de daaraan voorafgaande vrijdag.
- 2 Tenzij in de artikelen met betrekking tot de procedure bij tussentijdse verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal anders is vermeld, zijn de bepalingen met betrekking tot de kandidaatstelling en verkiezing van het huishoudelijk reglement zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing.
- Art 038. 1 Op het moment dat een kabinet het vertrouwen van het parlement via een motie van wantrouwen verliest, danwel het vertrouwen van de deelnemende coalitiepartner, zal ongeacht eventueel op gang te brengen "lijmpogingen" onmiddellijk de kandidaatstelling voor tussentijdse kamerverkiezingen worden opengesteld.
- 2 De kandidaatstelling sluit tien dagen nadat het Koninklijk Besluit tot ontbinding van de Tweede Kamer en de datum van kamerverkiezingen wordt bekendgemaakt.
- 3 Het recht van beroep op weigering van enige kandidaat staat gedurende maximaal drie dagen open, vanaf het moment dat de landelijke verkiezingscommissie een afwijzingsbeschikking met bericht van ontvangst aan betrokkene heeft verzonden. Het geschillencollege beslist uiterlijk op de vijftiende dag na het Koninklijk Besluit over deze beroepen. Voor het overige staat er geen beroep op het geschillencollege open inzake de kandidaatstellings- en verkiezingsprocedure, met name niet voor een besluit als bedoeld in artikel 036.
- 4 Het kandidatenoverzicht dient met het concept-verkiezingsprogramma uiterlijk op de achttiende dag na het Koninklijk Besluit aan de leden te worden verzonden.
- 5 Alle kandidaten worden in de gelegenheid gesteld zich te presenteren op de 25e dag na het Koninklijk Besluit te Utrecht.
"Voorkeursacties" blijven mogelijk in overeenstemming met het bepaalde in het huishoudelijk reglement.
- 6 De verkiezing wordt gehouden in één landelijke poststemming volgens de methode van bijlage B van het huishoudelijk reglement.
- 7 De lijsttrekker wordt gekozen volgens de methode van bijlage C van het huishoudelijk reglement tijdens de algemene ledenvergadering die het verkiezingsprogramma vaststelt.

VERKIEZINGEN VOOR BESTUREN, BIJZONDERE ORGANEN EN LV-COMMISSIES

- Art 039.1 a Het bestuur meldt de vacatures in besturen, bijzondere organen en LV-commissies aan de leden. Hierbij gelden de volgende termijnen:
opening:
* landelijk: uiterlijk 4 maanden voor het congres
* overige niveaus: uiterlijk 14 dagen voor de ledenvergadering.
sluiting:
* landelijk: uiterlijk 2 maanden voor het congres
* overige niveaus: uiterlijk 7 dagen voor de ledenvergadering
- b Bij tussentijdse vacatures op landelijk niveau, die bekend worden na de uiterlijke openingstermijn kan de melding nog geschieden op een dusdanig tijdstip dat er tussen ontvangst van de vacaturemelding door de leden (= opening van de kandidaatstelling) en de (voor deze vacature) nieuwe sluitingsdatum minstens 8 dagen zijn en de sluitingstermijn niet later dan 3 weken voor het congres is.

- 2 Ieder lid respectievelijk regio- of (deel)afdelingslid van D66 kan zich bij de betreffende verkiezingscommissie aanmelden als kandidaat door middel van een kandidaatstellingsformulier, de landelijke verkiezingscommissie stelt daartoe overeenkomstig artikel 024 lid 1 een model vast. De verkiezingscommissie bevestigt onverwijld de ontvangst van de aanmelding.
Indien er geen permanente verkiezingscommissie is treedt het verantwoordelijk bestuur op als verkiezingscommissie.
- 3 In een zitting binnen 24 uur na sluiting van de aanmeldingstermijn bepaalt de verkiezingscommissie, c.q. het (deel)afdelingsbestuur, overeenkomstig artikel 025 welke kandidaten worden geaccepteerd en welke worden afgewezen.
- 4 Onverminderd de beroepsmogelijkheden bij of krachtens het huishoudelijk reglement toegekend, kunnen geschillen inzake de kandidaatstelling niet worden beschouwd als geschillen vallend onder a artikel 25 lid 1 van de statuten.
- 5 Voor landelijke functies kan de kandidaat binnen veertien dagen na sluiting van de aanmeldingstermijn in beroep gaan bij het geschillencollege, die binnen eenentwintig dagen na datum van sluiting van aanmeldingstermijn beslist.
- 6 Voor regionale en (deel)afdelingsfuncties kan de kandidaat binnen drie dagen na de sluiting van de aanmeldingstermijn in beroep gaan bij het geschillencollege, die uiterlijk vierentwintig uur voor de aanvang van de ledenvergadering beslist. Indien het geschillencollege niet in staat is te beslissen, wordt de verkiezing opgeschort tot een eerstvolgende ledenvergadering.
- 7 Tijdens de ledenvergadering welke dient te voorzien in de ontstane vacature(s) worden de kandidaten in staat gesteld hun kandidatuur persoonlijk te ondersteunen op een door de verkiezingscommissie nader te bepalen wijze.
- 8 Individuele leden hebben het recht na de presentatie van de kandidaten mondelinge stemadviezen te geven. De voorzitter distribueert in overleg met de verkiezingscommissie de spreektijd.
- 9 Ongeacht of er voor interne partijfuncties één of meerdere kandidaten beschikbaar zijn, wordt er gekozen volgens het voor die functie bepaalde in het huishoudelijk reglement. Over alle kandidaten dient altijd schriftelijk te worden gestemd conform de bepalingen in dit reglement.
- 10 In een zitting tijdens de ledenvergadering bepaalt de verkiezingscommissie overeenkomstig bijlage B of C de uitslag van de stemming.

Art.040, 041, 042, 043, 044, 045, 046, 047, 048, 049 PM

HOOFDSTUK 3: HET POLITIEK PROGRAMMA

In dit hoofdstuk van het huishoudelijk reglement worden, aanvullend op de statuten, regels gesteld met betrekking tot het politieke programma inzake het statutaire art. 17.2d.

ALGEMEEN

- Art.050 Het politiek programma van D66 bestaat uit:
- a. de congres-uitspraken over majeure politieke thema's;
 - b. de verkiezingsprogramma's voor de D66-fracties in de direct gekozen vertegenwoordigende lichamen, zoals
 - het Nederlandse Parlement;
 - het Europees Parlement;
 - provinciale staten;
 - (deel)gemeenteraden.

Programmacommissies

- Art.051. 1 Er is een hoofdbestuurcommissie voor het politiek programma, er zijn programmacommissies ten behoeve van de verkiezingsprogramma's op elk niveau en er zijn regio-, respectievelijk afdelingsbestuurcommissies ten behoeve van het verkiezingsprogramma op het desbetreffende niveau.
- 2 De leden van de hoofdbestuurcommissie voor het politiek programma worden door het hoofdbestuur benoemd en ontslagen; de hoofdbestuurcommissie werkt in overeenstemming met het hoofdbestuur en kan door het hoofdbestuur worden belast met het adviseren aan het congres omtrent ingediende moties en amendementen.
 - 3 De algemene ledenvergadering stelt de landelijke programmacommissie in overeenkomstig de bepalingen van een permanente congrescommissie. Regio- en (deel)afdelingsvergaderingen stellen de programmacommissie op overeenkomstig niveau in naar keuze als permanente LV-commissie of als LV-commissie ad hoc.
- Art.052. 1 Programmacommissies bestaan uit een oneven aantal leden; indien dit niet (meer) het geval is, dient het overeenkomstige bestuur zo spoedig mogelijk de vacatures bij de LV open te stellen; de commissie kan doorfunctioneren.
- 2 De landelijke programmacommissie bestaat uit een oneven aantal leden, waarvan de meerderheid wordt gevormd door de rechtstreeks door de algemene ledenvergadering gekozen leden en vijf worden benoemd door het hoofdbestuur, de fracties van de Eerste en Tweede Kamer en het Europees Parlement gezamenlijk uit hun midden. Onverminderd het bepaalde in art. 005 lid 1 sub e heeft het hoofdbestuur het recht om een gemotiveerde meervoudige voordracht van kandidaten te doen, waaruit de rechtstreeks door de ledenvergadering benoemde leden kunnen worden gekozen.
 - 3 De algemene regio-, respectievelijk (deel)afdelingsvergadering bepaalt het minimum aantal leden voor de overeenkomstige programmacommissie, met dien verstande dat ten opzichte van de door het overeenkomstige bestuur en de overeenkomstige fractie benoemde leden, de direct door de ledenvergadering gekozen altijd de meerderheid vormen. Onverminderd het bepaalde in art.005 lid 1 sub e hebben regio- en afdelingsbesturen het recht om een gemotiveerde meervoudige voordracht van kandidaten te doen, waaruit de rechtstreeks door de ledenvergadering benoemde leden kunnen worden gekozen.

Art.053 (nummer vervallen)

- Art.054. 1 De landelijke programmacommissie wordt voor de tijd van drie jaar gekozen en is slechts eenmaal als zodanig onmiddellijk herkiesbaar. Leden van een regionale of (deel) afdelingsprogrammacommissie worden uiterlijk één jaar voor de betreffende verkiezingen gekozen en blijven in functie tot dat de eindredactie van het betreffende verkiezingsprogramma is vastgesteld.
- 2 Het verantwoordelijke bestuur bereidt een instellingsbesluit en een voordracht voor de gehele commissie voor de LV voor.
 - 3 De in het voorgaande lid genoemde voordracht en het concept-voorstel voor het instellingsbesluit zijn vanaf veertien dagen voor de ledenvergadering waarin zij worden gekozen opvraagbaar bij het verantwoordelijk bestuur.
 - 4 Met inachtneming van het gestelde in artikel 39, kiest de LV de voorzitter en de leden van de commissie als geheel. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter.
 - 5 De voorzitter van de commissie is verantwoordelijk voor het functioneren an de commissie en voert namens de commissie het overleg met het overeenkomstig bestuur.
 - 6 Ingeval van tussentijdse verkiezingen wordt voor die leden waarvan het lidmaatschap van de commissie reglementair eindigt, de zittingsduur met maximaal één jaar verlengd.

- Art.055. 1 De hoofdbestuurscommissie voor het politiek programma draagt zorg voor de voorstellen aan het congres over majeure politieke thema's en stelt deze tijdig ter beschikking van de leden.
- 2 Met betrekking tot de ontwerp-teksten zijn de termijnen zoals geregeld in hoofdstuk 4 van toepassing.
 - 3 De hoofdbestuurscommissie voor het politiek programma onderneemt al die activiteiten die zij terzake van het naleven van dit hoofdstuk van het huishoudelijk reglement danwel een goede besluitvorming op het congres noodzakelijk acht, steeds na overleg met het hoofdbestuur.
 - 4 De hoofdbestuurscommissie voor het politiek programma heeft bovendien tot taak de bewaking van de voortgang van de voorbereiding, samenhang en afstemming van de verkiezingsprogramma's op de onderscheiden niveaus en het hoofdbestuur te adviseren omtrent het verbinden van de naam van D66 aan de betreffende kandidatenlijsten. Bovendien is deze commissie belast met de bewaking van de samenhang van het politieke programma en gebruikt dit als toetsingskader voor de beoordeling van "actuele politieke moties" tijdens een congres en de vastgestelde verkiezingsprogramma's.

- Art.056. De programmacommissie heeft tot taak
- a. het ontwerpen van het verkiezingsprogramma ten behoeve van de verkiezingen op het overeenkomstig niveau;
 - b. het rechtstreeks ter besluitvorming voorleggen van dit ontwerp-verkiezingsprogramma aan de betreffende ledenvergadering op de wijze, zoals dat voor de indiening van ontwerp-verkiezingsprogramma's geregeld is in het huishoudelijk reglement;
 - c. het ter vergadering adviseren aan de leden omtrent de ingediende moties en amendementen op overeenkomstig niveau, volgens de bepalingen van het huishoudelijk reglement.
- Met behoud van de eigen taakstelling hoort de programmacommissie tijdig het verantwoordelijke bestuur omtrent het ontwerp-verkiezingsprogramma; landelijk valt dit tijdstip samen met de publicatie van de congresagenda volgens art. 88 lid 4; de algemene regio-, respectievelijk afdelingsvergadering bepaalt bij de instelling van de commissie op overeenkomstig niveau, het tijdstip waarop dit horen geschiedt.

Verkiezingsprogramma Nederlands Parlement

- Art.057. 1 Het verkiezingsprogramma bevat het beleid dat D66 in een periode van vier jaar wenst te verwezenlijken, is geldig voor die periode en kan niet tussentijds worden gewijzigd. Slechts het eerste inleidende hoofdstuk en de eerste inleidende paragrafen per hoofdstuk kunnen standpunten in algemene termen bevatten, doch deze mogen niet in strijd zijn met of een aanvulling geven op de rest van

het programma, danwel een bijzondere interpretatie daarvan; deze inleidingen worden onder verantwoording van de programmacommissie vervaardigd en zijn door de ledenvergadering niet amendeerbaar; het congres heeft het recht via moties aan te geven welke profileringspunten in deze inleidingen naar voren dienen te worden gebracht.

- 2 Het verkiezingsprogramma wordt vastgesteld ten behoeve van de verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, doch is van overeenkomstige betekenis voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal.
- 3 Kandidaten voor het lidmaatschap van de Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn gehouden het verkiezingsprogramma naar beste vermogen uit te voeren.

Art.058 De programmacommissie werkt voortdurend aan de actualisering van het laatst vastgestelde verkiezingsprogramma. In geval van tussentijdse verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt het aldus geactualiseerd programma als concept-verkiezingsprogramma gelijktijdig met het kandidatenoverzicht aan de leden toegezonden. Indien het bij tussentijdse verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal niet mogelijk is een ontwerp verkiezingsprogramma aan het congres voor te leggen, blijft het bestaande verkiezingsprogramma van kracht en krijgt de nieuw gekozen fractie het recht zelf de benodigde actualisering ervan vast te stellen.

Verkiezingsprogramma Europees Parlement

- Art.059.
- 1 Het Europees verkiezingsprogramma bevat het beleid dat D66 in een periode van vijf jaar wenst te verwezenlijken, is geldig voor die periode en kan niet tussentijds worden gewijzigd. Slechts het eerste inleidende hoofdstuk en de eerste inleidende paragrafen per hoofdstuk kunnen standpunten in algemene termen bevatten, doch deze mogen niet in strijd zijn met of een aanvulling geven op de rest van het programma, danwel een bijzondere interpretatie daarvan; deze inleidingen worden onder verantwoordelijkheid van de programmacommissie vervaardigd en zijn door de ledenvergadering niet amendeerbaar; het congres heeft het recht via moties aan te geven welke profileringspunten in deze inleidingen naar voren dienen te worden gebracht.
 - 2 Het verkiezingsprogramma wordt vastgesteld ten behoeve van de verkiezingen voor het Europees Parlement. Kandidaten voor het lidmaatschap van het Europees Parlement zijn gehouden het verkiezingsprogramma naar beste vermogen uit te voeren.
 - 3 Het verkiezingsprogramma moet maximaal toegankelijk en hanteerbaar zijn voor kiezers en leden, waarbij de samenhang tussen de verschillende beleidsvoornemens en uitgangspunten voorop staat. Het verkiezingsprogramma is voorzien van een index en een trefwoordenregister en wordt tegen kostprijs op aanvraag aan de leden ter beschikking gesteld.
 - 4 Het Europees verkiezingsprogramma mag niet in strijd zijn met het verkiezingsprogramma voor het Nederlands parlement behoudens een uitdrukkelijk daarover genomen besluit van het congres.

Verkiezingsprogramma's voor provinciale staten

- Art.060.
- 1 Het verkiezingsprogramma ten behoeve van de verkiezingen voor de provinciale staten, verder statenprogramma geheten, wordt vastgesteld door de betrokken RV op een door die RV tevoren vastgestelde wijze.
 - 2 Het statenprogramma mag niet in strijd zijn met het landelijke verkiezingsprogramma. In elk geval is de regiovoorzitter verplicht hierover het oordeel van de landelijke programmacommissie te vragen.
 - 3 De ontwerptekst voor het statenprogramma dient uiterlijk vijf weken voor de besluitvormende RV in het bezit van de regioleden te zijn.
 - 4 Kandidaten voor het lidmaatschap van provinciale staten zijn gehouden het statenprogramma naar beste vermogen uit te voeren.

Verkiezingsprogramma's voor (deel)gemeenteraden

- Art.061. 1 Het verkiezingsprogramma ten behoeve van de verkiezingen voor de (deel)gemeenteraad, verder (deel)gemeenteprogramma geheten, wordt vastgesteld door de betrokken (D)AV op een door die (D)AV van tevoren vastgestelde wijze.
- 2 Het (deel)gemeenteprogramma mag niet in strijd zijn met het landelijke, noch met het regionale verkiezingsprogramma. In elk geval is de (deel)afdelingsvoorzitter verplicht hierover het oordeel van de landelijke programmacommissie te vragen.
 - 3 De ontwerp tekst voor het (deel)gemeenteprogramma dient uiterlijk vijf weken voor de besluitvormende (D)AV in het bezit van de (deel)afdelingsleden te zijn.
 - 4 Kandidaten voor het lidmaatschap van de (deel)gemeenteraad zijn gehouden het (deel)gemeenteprogram naar beste vermogen uit te voeren.

Art. 058, 059, 060, 061, 062, 063, 064, 065, 066, 067, 068, 069 PM

HOOFDSTUK 4: DE LEDENVERGADERING

In dit hoofdstuk van het huishoudelijk reglement worden, overeenkomstig de statuten, nadere regels gesteld inzake de ledenvergadering inzake de statutaire artikelen 16 t/m 20.

SAMENSTELLING, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Algemeen

- Art.070. 1 Een ledenvergadering (LV) wordt gevormd door de leden van D66 behorende bij het betrokken niveau, te weten:
- a. de landelijke ledenvergadering (congres) door alle leden;
 - b. de regionale ledenvergadering (RV) door alle in betrokken regio woonachtige leden;
 - c. de (deel)afdelingsledenvergadering ((D)AV) door alle leden die in de betrokken (deel)afdeling woonplaats hebben, en is het hoogste orgaan van D66 inzake alle aangelegenheden op politiek en organisatorisch terrein voor het betreffende organisatieniveau, voorzover die niet door statuten of huishoudelijk reglement aan andere organen zijn opgedragen.
- 2 De LV heeft tenminste tot taak:
- a. het kiezen van de leden van het overeenkomstige bestuur en de LV-commissies op een wijze als nader bij of krachtens dit huishoudelijk, danwel het regio- of afdelingsreglement wordt geregeld;
 - b. het vaststellen van reglementen voor het betrokken organisatieniveau, alsmede het goedkeuren van eventuele reglementen van de overige organen; slechts door een ledenvergadering ingestelde organen zijn partijorganen in de zin van artikel 6 lid 2 van de statuten;
 - c. het vaststellen van de verkiezingsprogramma's voor het overeenkomstige politieke niveau;
 - d. het vaststellen van de begroting, alsmede het goedkeuren van de jaarrekening; en voorts overige politieke, organisatorische en financiële besluiten te nemen.

Gewone LV-commissies en LV-commissies-ad-hoc

- Art.071 Indien de ledenvergadering een gewone LV-commissie of een LV-commissie-ad-hoc instelt, omschrijft zij in haar besluit de taak, samenstelling en bevoegdheden van deze commissie en kiest zij met in achtneming van het gestelde in artikel 039 de voorzitter en de leden ervan in functie volgens het model van bijlage C van het huishoudelijk reglement. Een LV-commissie-ad-hoc bestaat uit een oneven aantal leden en blijft werkzaam tot verslag aan de ledenvergadering is uitgebracht.

DE LANDELIJKE LEDENVERGADERING / CONGRES

- Art.072 Het congres heeft naast reeds genoemde algemene taak, tevens tot taak:
- a. het kiezen van de leden van de bijzondere organen (inclusief de bestuursleden van de stichtingen, doch exclusief de bestuursleden van de bestuurdersvereniging) op een wijze als nader bij of krachtens het huishoudelijk reglement wordt geregeld;
 - b. het vaststellen van de statuten en het huishoudelijk reglement, alsmede het goedkeuren van de statuten van de landelijke stichtingen;
 - c. het vaststellen van de jaarlijkse contributieverplichting en het vaststellen van de jaarlijkse verdeling van de financiële bijdrage van het hoofdbestuur over de regio's en afdelingen;
 - d. het aan de hand van een gemotiveerd voorstel van het verantwoordelijke bestuur zonodig wijzigen van grenzen van regio's en buitenlandse afdelingen;
 - e. het aan de hand van een gemotiveerd voorstel van het regiobestuur instellen van een subregio waarvan het grondgebied regiogrensoverschrijdend is.

- Art.073. 1 Het congres wordt zo mogelijk tweemaal, maar tenminste eenmaal per jaar door het hoofdbestuur bijeen geroepen.
- 2 Het voorjaarscongres wordt binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar gehouden.
 - 3 Het najaarscongres wordt in de maanden september, oktober of november gehouden.
 - 4 Het hoofdbestuur kan om zwaarwegende redenen en op basis van een gemotiveerd besluit het congres in speciale zitting bijeenroepen, buiten de congressen als bedoeld in artikel 073.1 om, om over één geagendeerd onderwerp te beraadslagen. De speciale zitting volgt de gebruikelijke vergaderwijze van een congres, met uitzondering van de termijnen en vereisten in dit artikel en de artikelen 088 t/m 092 en 097 lid 1 tot en met 3. De besluitvormingstermijnen worden door het hoofdbestuur bij congresreglement geregeld. De agenda van de speciale zitting en het congresreglement zijn uiterlijk één week voor de aanvang in het bezit van de leden. De leden bijeen in speciale zitting kunnen rechtsgeldige besluiten nemen.
 - 5 In het geval van tussentijdse of vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt het congres bijeen geroepen op de vijfde zaterdag volgend op het in artikel 037 lid 1 genoemde tijdstip van het Koninklijk Besluit tot het ontbinden der kamer en het houden van vervroegde verkiezingen. Dit congres geldt als verkiezingscongres.

- Art.074. 1 Voorts wordt het congres ter behandeling van een of meer aangegeven onderwerpen binnen drie maanden bijeengeroepen op verzoek van:
- a. een van de kamerfracties van D66;
 - b. de Adviesraad;
 - c. tenminste twee regionale ledenvergaderingen;
 - d. de financiële commissie in het geval een besluit volgens art.121 lid 4 naar het oordeel van de commissie de partij in financiële problemen kan brengen.
- 2 Indien niet binnen twee weken aan het verzoek gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan op de wijze waarop het hoofdbestuur het congres bijeenroept of per advertentie in drie veelgelezen dagbladen.

REGIONALE LEDENVERGADERING / RV

- Art.075. 1 De RV heeft naast reeds genoemde algemene taak, tevens tot taak:
- a. het vaststellen van de ondersteuning van de fractie in provinciale staten (inclusief verkiezingscampagne);
 - b. desgewenst subregio's in te stellen en daarvan de taak, inrichting en financiering te reglementeren; ingestelde subregio's zijn partijorganen in de zin van het huishoudelijk reglement en mogen niet handelen in strijd met de statuten, het huishoudelijk reglement en het instellingsreglement;
 - c. met in achtneming van de voorwaarde dat de grenzen van een afdeling dienen samen te vallen met de grenzen van één of meer gemeenten:
 - het, aan de hand van een gemotiveerd voorstel van het verantwoordelijke bestuur, zonodig wijzigen van grenzen van afdelingen en treedt daarbij niet in de bevoegdheden zoals geregeld in art. 109 lid d. Het bestuur doet een dergelijk voorstel in ieder geval indien het ledental van een afdeling beneden de 10 is gekomen;
 - het, aan de hand van een voorstel van het verantwoordelijke bestuur, instellen van een subregio waarvan het grondgebied niet regiogrensoverschrijdend is;
 - d. het desgewenst doen van een meervoudige voordracht aan het congres, dat het regiohoofdbestuurslid kiest.
- 2 De RV kan eigen (regio)reglementen vaststellen, die niet in strijd mogen zijn met het bepaalde in statuten en het huishoudelijk reglement.

- Art.076. 1 Binnen de regio's kunnen door de RV een adviesraad en overlegorganen worden ingesteld.
- 2 Deze adviesraad en overlegorganen kunnen geen taken of bevoegdheden van de RV overnemen,

indien deze taken reglementair aan de RV of RB zijn toegekend.

- 3 Taak, wijze van samenstelling en werkwijze van deze adviesraad en overlegorganen worden schriftelijk door de RV vastgelegd, met in achtneming van het gestelde in het hoofdstuk ADVIESRA DEN van het huishoudelijk reglement.

Art.077. 1 Op verzoek van de provinciale statenfractie kan de RV een steunfractie instellen.

- 2 De taak, wijze van samenstelling en de werkwijze van een dergelijke steunfractie, wordt door de RV schriftelijk vastgelegd, nadat de fractie is gehoord.
- 3 De fractie heeft het recht een voordracht voor de samenstelling van de steunfractie in te dienen.

Art.078. 1 De RV komt tenminste eenmaal per jaar en overeenkomstig art.089 lid 1 in elk geval tussen drie en twee maanden voor ieder congres bijeen. Een RV wordt minstens twee weken tevoren schriftelijk aan de adressen van de betrokken stemgerechtigde leden aangekondigd.

- 2 In het geval van tussentijdse of vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt de RV bijeen geroepen op de vierde zaterdag volgend op het in artikel 038 genoemde tijdstip van het Koninklijk Besluit tot het ontbinden der kamer en het houden van vervroegde verkiezingen. Deze RV geldt als voorbereiding op het landelijk verkiezingscongres met betrekking tot het indienen van moties en amendementen op het concept-verkiezingsprogramma.
- 3 Voorts wordt de RV ter behandeling van een of meer aangegeven onderwerpen binnen zes weken bijeengeroepen op verzoek van:
 - a. de provinciale statenfractie;
 - b. tenminste drie AV's;
 - c. 10% van de leden van de betreffende regio.
- 4 Ieder lid kan tot de aanvang van de RV, of zoveel eerder als het regiobestuur vaststelt, voorstellen, amendementen en moties indienen betreffende de agenda en de agendapunten. Deze amendementen en moties moeten zijn ondertekend door tenminste vijf leden van de regio. De RV beslist op welke wijze de voorstellen in behandeling worden genomen.

(DEEL)AFDELINGSLEDENVERGADERING / (D)AV

- Art.079. 1 De (D)AV heeft naast reeds genoemde algemene taak, tevens tot taak het vaststellen van de ondersteuning van de fractie(s) in de tot die (deel)afdeling behorende (deel)gemeenteraden (inclusief verkiezingscampagne);
- 2 De AV kan eigen (afdelings)reglementen vaststellen, die niet in strijd mogen zijn met het bepaalde in statuten en het huishoudelijk reglement.
 - 3 De AV heeft bovendien tot taak: met in achtneming van de voorwaarde dat de grenzen van een deelafdeling dienen samen te vallen met de grenzen van één of meer deelgemeenten, het, aan de hand van een gemotiveerd voorstel van het verantwoordelijke bestuur, zonodig wijzigen van grenzen van deelafdelingen. Het bestuur doet een dergelijk voorstel in ieder geval indien het ledental van een deelafdeling beneden de 10 is gekomen.

Art.080. 1 Binnen een afdeling kunnen door de (D)AV overlegorganen worden ingesteld.

- 2 Deze overlegorganen kunnen geen taken of bevoegdheden van de (D)AV overnemen, indien deze taken reglementair aan de (D)AV of het (D)AB zijn toegekend.
- 3 Taak, wijze van samenstelling en werkwijze van deze overlegorganen worden schriftelijk door de AV vastgelegd.

Art.081. 1 Op verzoek van de (deel)gemeenteraadsfractie kan de (D)AV een steunfractie instellen.

- 2 De taak, wijze van samenstelling en werkwijze van een dergelijke steunfractie wordt door de (D)AV schriftelijk vastgelegd, nadat de fractie is gehoord.
- 3 De fractie heeft het recht een voordracht voor de samenstelling van de steunfractie in te dienen.

- Art.082. 1 De (D)AV komt tenminste driemaal per jaar bijeen, en wordt tenminste veertien dagen tevoren schriftelijk aan de adressen van de betrokken stemgerechtigde leden aangekondigd.
- 2 Voorts wordt de (D)AV ter behandeling van een of meer aangegeven onderwerpen binnen drie weken bijeengeroepen op verzoek van:
- de fractie in de (deel)gemeenteraad;
 - het regiobestuur;
 - 10% van de leden van de betreffende afdeling.
- 3 Ieder lid kan tot de aanvang van de (D)AV, of zoveel eerder als het (deel)afdelingsbestuur vaststelt, voorstellen, amendementen en moties indienen betreffende de agenda en agendapunten. Deze amendementen en moties moeten zijn ondertekend door tenminste vijf leden van de (deel)afdeling. De (D)AV beslist op welke wijze de voorstellen in behandeling worden genomen.

DE BESLUITVORMING

Besluitvormingscommissies

- Art.083. 1 Een besluitvormingscommissie heeft tot taak:
- advisering van het overeenkomstige bestuur omtrent op te nemen agendapunten, voortkomend uit voorafgaande LV-besluiten;
 - bewaking van de procedures inzake de besluitvorming, zoals tijdige publikatie van congresstukken door het overeenkomstige bestuur;
 - het toetsen van de technische conformiteit van moties en amendementen aan de voorschriften die het huishoudelijk reglement terzake stelt;
 - vaststellen van LV-besluiten ten behoeve van overeenkomstige bestuur en deze verwerken in actiepuntenlijsten;
 - bewaken van de uitvoering van LV-besluiten door het overeenkomstige bestuur.
- 2 Indien de LV een besluit neemt dat naar het oordeel van de besluitvormingscommissie in strijd is met de statuten of het huishoudelijk reglement, dan schorst de commissie dit besluit. Indieners van het voorstel dat leidde tot het geschorste besluit kunnen binnen een termijn van veertien dagen gemotiveerd tegen deze schorsing in beroep gaan bij het geschillencollege. Indien deze termijn is verstreken en geen beroep is aangetekend, dan is het LV-besluit nietig verklaard. In het geval wel beroep is aangetekend is de uitspraak van het geschillencollege bepalend.
- 3 Onverminderd het bepaalde in art.097 lid 3 kunnen leden van een besluitvormingscommissie op het organisatieniveau, waarvoor zij als commissie fungeren, zelf geen moties en/of amendementen op voorstellen indienen.
- 4 De landelijke besluitvormingscommissie heeft bovendien tot taak:
- instruëring van regio's en (deel)afdelingen omtrent besluitvormingsprocedures, zoals zorg dragen, dat amendementen zich richten op essentiële punten van besluitvorming;
 - bewaking samenhang statuten en huishoudelijk reglement.

- Art.084. 1 Besluitvormingscommissies bestaan uit een oneven aantal leden; indien dit niet (meer) het geval is, dient het overeenkomstige bestuur zo spoedig mogelijk de vacatures bij de LV open te stellen; de commissie kan doorfunctioneren;
- de landelijke besluitvormingscommissie bestaat uit tenminste zeven leden;
 - de algemene regio-, respectievelijk (deel)afdelingsvergadering bepaalt het minimum aantal leden voor de overeenkomstige besluitvormingscommissie.
- 2 De landelijke besluitvormingscommissie is in elk geval een permanente LV-commissie. Regio- en (deel)afdelingsvergaderingen kunnen de besluitvormingscommissie op overeenkomstig niveau als permanente LV-commissie, danwel als LV-commissie-ad-hoc instellen. Voor iedere besluitvormingscommissie gelden de bepalingen van het huishoudelijk reglement

- Art.085. 1 Leden van een permanente LV-besluitvormingscommissie worden voor de tijd van drie jaar gekozen,

- en zijn slechts eenmaal als zodanig onmiddellijk herkiesbaar
- Leden van een besluitvormingscommissie als LV-commissie-ad-hoc worden gekozen voor een met name genoemde periode, tenminste voor die periode waarin de besluitvorming met betrekking tot de voorbereiding van een landelijke ledenvergadering, danwel de vaststelling van het verkiezingsprogramma geschiedt.
- 2 Met in achtneming van het gestelde in artikel 039 kiest de LV de voorzitter en de leden van de permanente LV-commissies in functie volgens de methode van bijlage C van het huishoudelijk reglement.
 - 3 De voorzitter van de commissie is verantwoordelijk voor het functioneren van de commissie en voert namens de commissie het overleg met het overeenkomstige bestuur.

Art.086 p.m.

HET LANDELIJK CONGRES

Vorbereiding

- Art.087. 1 Het hoofdbestuur heeft de plicht de besluitvorming op het congres voor te bereiden;
- 2 Ter voorbereiding van het congres is het hoofdbestuur belast met:
 - a. het (doen) vervaardigen van alle concept-voorstellen die aan het congres worden voorgelegd;
 - b. het tijdig beschikbaar stellen van deze concept-voorstellen aan de partijorganen en leden;
 - c. de organisatorische maatregelen die noodzakelijk zijn om een verantwoorde besluitvorming op het congres te bevorderen.

Aankondiging en Agenda

- Art.088. 1 De data van een congres worden tenminste één jaar tevoren aan de leden bekend gemaakt. Bij de planning van een congres dienen de maand juli en de periode van 15 december tot en met 1 januari bij de termijnbepaling buiten beschouwing te worden gelaten.
- 2 Uiterlijk zeven maanden voor een congres legt het hoofdbestuur de onderwerpen voor advies voor aan:
 - a. de kamerfracties;
 - b. de Europese fractie;
 - c. de Adviesraad;
 - d. de voorzitters van de permanente LV-commissies.
 - 3 Tot uiterlijk zes maanden voor het congres kunnen deze instanties voorstellen tot wijziging en aanvulling van de concept-agenda indienen.
 - 4 De congres-agenda wordt uiterlijk tien weken drie maanden voor het congres door het hoofdbestuur vastgesteld en met een korte toelichting in het in artikel 104, eerste lid, bedoelde partijblad de Democraat gepubliceerd.
 - 5 In het geval van tussentijdse of vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal wordt het congres bedoeld in artikel 073 lid 4 zonder vooroverleg bijeen geroepen als verkiezingscongres ter uitsluitende behandeling van het concept-verkiezingsprogramma en het verkiezen van de lijsttrekker.

Congresvoorstellen

- Art.089. 1 Bij de toezending dienen zodanige termijnen in acht te worden genomen, dat op regio- en afdelingsvergaderingen een inhoudelijke discussie over de congresvoorstellen kan plaatsvinden met uitzondering van de congresvoorstellen die tijdens het congres conform art. 090.4 worden geformuleerd. Bij de termijnbepaling dient de maand juli buiten beschouwing te worden gelaten.
- Bij het toezenden van de in artikel 087, tweede lid, onder b, bedoelde voorstellen met uitzondering van het verkiezingsprogramma kan volstaan worden met het toezenden van een samenvatting aan de

- leden indien de complete voorstellen aan de besturen van de afdelingen en regio' worden gezonden, de voorstellen op verzoek van een lid aan dat lid worden gezonden en deze voorstellen via het internet toegankelijk worden gemaakt;
- 2 De onderstaande soorten congresvoorstellen dienen uiterlijk met de onderstaande termijnen, voorafgaande aan het congres te worden toegezonden:
 - a. m.b.t. de verkiezingsprogramma's, statuten en huishoudelijk reglement, de contributieregeling, de afdelings- en regiobijdrageregeling en procedurevoorstellen en tijdspad ingevolge HR art. 019.6 en 019.7: tien weken voor het congres;
 - b. m.b.t. het verkiezingsprogramma als bedoeld in art.073 lid 5: uiterlijk tien dagen voor de RV als bedoeld in art.078 lid 2.
 - c. m.b.t. politieke en organisatorische resoluties: op een door het hoofdbestuur bepaald en via het congresreglement aan de leden ter kennis gebracht tijdstip;
 - d. m.b.t. de begroting en de jaarrekening: een maand voor het congres.
 - 3 In een congresreglement, dat tegelijk met de congres-agenda in het in artikel 104, eerste lid, bedoelde partijblad wordt gepubliceerd, legt het hoofdbestuur de data, die op grond van het gestelde in dit artikel en art.090 en 091 voor dit congres gelden vast.
 - 4 Het hoofdbestuur heeft het recht naar aanleiding van de discussie in het congres congresvoorstellen te formuleren en aan datzelfde congres ter besluitvorming voor te leggen.
 - 5 Het hoofdbestuur is bevoegd van de in het tweede lid genoemde termijnen af te wijken na overleg met de Besluitvormingscommissie. Het hoofdbestuur dient het betreffende gemotiveerde besluit door het eerstvolgende congres te laten bekrachtigen. Dit besluit wordt genomen voorafgaand aan het betreffende agendapunt.

Moties en Amendementen

- Art.090. 1 Behoudens het in het huishoudelijk reglement bepaalde ten aanzien van de jaarrekening kunnen met betrekking tot alle geagendeerde congresvoorstellen moties en/of amendementen worden ingediend.
- 2 Moties en amendementen kunnen worden ingediend door:
 - a. de ledenvergadering van elk gebied met een eigen direct gekozen vertegenwoordigend lichaam, behoudens in het geval van art.089 lid 2 sub c;
 - b. tenminste vijftientig individuele leden, behoudens in het geval van art.089 lid 2 sub c;
 - c. het hoofdbestuur.
 - 3 Moties en amendementen ingediend door een LV moeten door de betreffende LV met een absolute meerderheid van stemmen zijn goedgekeurd. Bij indiening moeten minimaal twee leden van het betreffende bestuur schriftelijk verklaren en ondertekenen dat de motie of het amendement aan deze voorwaarde voldoet.
 - 4 De in lid 2 sub b bedoelde moties en amendementen moeten door minimaal vijftientig leden worden ondertekend.
 - 5 De moties en de amendementen dienen te worden opgesteld volgens een in het congresreglement vastgelegd model.
 - 6 Moties en amendementen m.b.t. de geagendeerde congresvoorstellen dienen uiterlijk op de in het congresreglement aangegeven tijdstippen voor het congres bij het landelijk secretariaat te worden ingediend met dien verstande dat de periode tot het indienen van de moties en amendementen inzake congres-voorstellen als bedoeld in art.089 lid 2 sub a zes weken voor de aanvang van het congres eindigt en inzake congresvoorstellen als bedoeld in art.089 lid 2 sub b uiterlijk vier dagen voorafgaand aan het in art.073 lid 5 bedoelde verkiezingscongres eindigt. Indien het hoofdbestuur artikel 089, vijfde lid, wordt toegepast stelt het hoofdbestuur in afwijking van de eerste volzin de termijnen vast, waarbij tussen het bekendmaken van de voorstellen en de sluiting van de indieningstermijn ten minste twee weken liggen. In dat geval wordt in het tweede lid, onder b, in plaats van "vijftientig" "vijf" gelezen.
 - 7 Moties met betrekking tot algemene huishoudelijke aangelegenheden van de partij, algemene organisatorische moties genaamd, kunnen op de gebruikelijke wijze in de ledenvergadering aan de orde worden gesteld. De betreffende moties worden tijdens de algemene ledenvergadering bij dit agendapunt behandeld.

- 8 Voorstellen tot wijziging van een tekst kunnen uitsluitend per concreet amendement worden ingediend. Moties die naar het oordeel van de besluitvormingscommissie de strekking hebben een tekst te wijzigen worden als amendement in behandeling genomen. Indien echter de tekst van de motie daarvóór onvoldoende aanknopingspunten bevat naar het oordeel van de commissie, kan de commissie de indieners de gelegenheid geven om hun voorstel te herformuleren binnen een door de commissie te stellen termijn. Voorstellen om agendapunten te schrappen zijn buiten de orde. Indien de congresvoorstellen beslispunten bevatten, dan zullen voorstellen om deze beslispunten, danwel afzonderlijke sub-beslispunten daarvan, te schrappen worden beschouwd als een schriftelijk uitgebrachte tegenstem en niet in het congresboek worden opgenomen.
- 9 De programmacommissie heeft het recht aangenomen amendementen, die qua taal en stijl niet passen binnen de tekst, aan te passen, zonder dat de inhoud gewijzigd wordt. Het hoofdbestuur heeft eenzelfde recht bij politieke congresvoorstellen.

Art.091 De besluitvormingscommissie heeft het recht om:

- A amendementen en moties te weigeren omdat ze
 - a. niet aan de technische voorschriften voldoen, zoals vormgeving, sluitingstermijn of wanneer amendementen als moties worden ingediend,
 - b. in het recht van de besluitvormingscommissie treden;
indien een motie of amendement door de besluitvormingscommissie wordt geweigerd, ontvangen de indieners, behalve in het geval van art.073 lid 4, hiervan binnen twee weken na de in art.089 lid 6 vermelde sluitingsdatum schriftelijk bericht;
- B het hoofdbestuur te adviseren amendementen, die zich in dezelfde richting uitlaten, voor een verantwoorde besluitvorming op het congres ineen te voegen;
- C als redactioneel voor te leggen aan het congres;
- D te bepalen welke moties en amendementen met betrekking tot het verkiezingsprogramma als bedoeld in art.089 lid 3 sub c tot hoofdpunten van besluitvorming tijdens het congres moeten leiden, waarbij de overige moties en amendementen aan de programmacommissie ter beoordeling worden meegegeven;
- E het congres te adviseren.

- Art.092. 1 De reglementair ingediende en door de besluitvormingscommissie goedgekeurde moties en amendementen worden in één of meer congresboeken opgenomen. Door of namens het hoofdbestuur, danwel de programmacommissie en - indien van toepassing - de financiële commissie kan bij publicatie van de amendementen worden aangegeven, waar het zwaartepunt van de discussie ligt. Bij de publicatie van moties en amendementen kan het hoofdbestuur een aanbeveling vermelden. Het eerste congresboek (A) met moties en amendementen m.b.t. voorstellen voor verkiezingsprogramma's (behalve in geval van art.073 lid 4), statuten en huishoudelijk reglement, contributieregeling en regio- en afdelingsbijdrageregelingen, alsmede de gegevens m.b.t. de kandidaatstelling voor besturen en commissies die door het congres worden gekozen, wordt op aanvraag uiterlijk 14 dagen voor het congres aan de leden toegezonden; Het eerste congresboek (A) met de moties en amendementen m.b.t. de overige voorstellen als genoemd in artikel 089.2 sub b is beschikbaar op een door het hoofdbestuur te bepalen en in het congresreglement vermeld tijdstip. Het tweede congresboek (B) met daarin actuele politieke moties, moties m.b.t. de jaarrekening en moties en amendementen m.b.t. de congresbegroting, alsmede eventuele aanvullingen op congresboek A is op de eerste dag van het congres beschikbaar. In geval van voorstellen, conform artikel 089.4 op het congres worden geformuleerd, verschijnt er een congresboek C, op een door het hoofdbestuur te bepalen en in het congresreglement vermeld tijdstip op het congres.***
- 2 De besluitvormingscommissie beslist over nummering en volgorde van plaatsing der moties en amendementen in de congresboeken. De door indieners van moties en amendementen aangewezen contactpersonen (minimaal twee) dienen tussen de sluitingsdatum voor indiening en de aanvang van het congres telefonisch bereikbaar te zijn voor overleg met besluitvormingscommissie en hoofdbestuur.

- Art.093. 1 Moties, die betrekking hebben op actuele politieke situaties, moeten op een in het in art.089 lid 6 bedoelde congresreglement bepaalde wijze worden ingediend. Een actuele politiek motie dient te worden ondersteund door tenminste vijf stemgerechtigde leden van D66. De besluitvormingscommissie verifieert of aan beide genoemde voorwaarden is voldaan en stelt het congres in kennis van de correct ingediende moties.
- 2 Over geagendeerde congresvoorstellen kunnen geen actuele politieke moties worden ingediend.
- 3 Over het in behandeling nemen van de actuele politieke moties beslist het congres zonder toelichting of discussie.
- 4 Ieder lid kan op de volgende gronden een ordevoorstel indienen om een APM niet in behandeling te nemen:
- naar de mening van het lid betreft de APM geen actuele zaak, dat wil zeggen het betreft geen zaak die op het volgende congres naar verwachting achterhaald zou zijn;
 - naar de mening van het lid betreft de APM een zaak waarover voorstudie gewenst is, alvorens tot besluitvorming in een congres te komen.
- Het congres beslist zonder voorafgaande discussie.
- 5 Het Hoofdbestuur kan aan één, maximaal twee APM's een hogere prioriteit toekennen dan aan de v overige APM's. Deze worden behandeld voor de overige APM's.
- 6 APM's worden voor het overige behandeld in de door de Besluitvormingscommissie vastgestelde volgorde. De congresleiding bepaalt de spreektijd per APM, zodanig dat binnen de geagendeerde tijd voor het agendapunt alle APM's aan de orde kunnen komen.

ORDE VAN HET CONGRES

- Art.094. 1 Het congres wordt geleid door een oneven aantal voorzitters, die door het hoofdbestuur zijn aangewezen uit de leden die niet functioneel betrokken zijn bij het congres. Bij de behandeling van een onderwerp waarbij een der voorzitters uit hoofde van enigerlei partijfunctie persoonlijk is betrokken, treedt deze niet op als fungerend voorzitter zolang deze behandeling duurt. In de gevallen betreffende de gang van zaken op het congres waarin het huishoudelijk reglement niet voorziet, beslissen de gezamenlijke voorzitters. De fungerend voorzitter van het congres heeft het recht spreektijd te verdelen en te beperken. De beslissingen van de voorzitters zijn bindend behoudens onmiddellijk beroep op het congres, die daarover stemt zonder discussie.
- 2 Op voorstel van de voorzitters kan het congres zich ter voorbereiding van de plenaire discussie in secties splitsen onder leiding van de door de voorzitters aangewezen sectievoorzitters en op een wijze als in het congresreglement is geregeld.
- Art.095. 1 Behoudens het in de statuten en huishoudelijk reglement bepaalde neemt het congres besluiten met gewone meerderheid van stemmen.
- 2 Met in achtneming van het gestelde in artikel 039 geschiedt stemming over personen altijd schriftelijk op een wijze vastgesteld door de verkiezingscommissie.
- 3 Over zaken wordt gestemd op een door de voorzitters te bepalen wijze. Indien geen der aanwezige leden stemming wenst, kan het congres bij acclamatie een besluit nemen.
- 4 Een congres begint met de aanwijzing van een stemcommissie op voordracht van de voorzitters.
- 5 De stemcommissie registreert de uitgebrachte stemmen, beslist zonder beroep over de geldigheid daarvan en constateert de uitslag van de stemming en legt de uitslag van de stemming vast in een proces-verbaal.
- Art.096. 1 Een congres begint met de aanwijzing van een notulencommissie op voordracht van de voorzitters.
- 2 De notulencommissie maakt een zakelijk verslag van de vergadering, hetwelk wordt vastgesteld door de besluitvormingscommissie, en draagt zorg dat het verloop van de vergadering op geluidsband wordt

vastgelegd.

- 3 Het verslag van het congres wordt toegezonden aan de voorzitter van de besluitvormingscommissie en ligt vanaf twee maanden na het congres ter inzage op het landelijk secretariaat. De geluidsbanden worden op een via het landelijk secretariaat ter raadpleging bereikbare plaats bewaard.
- 4 Het hoofdbestuur publiceert binnen twee maanden na het congres in het in artikel 104, eerste lid, _____ bedoelde partijblad korte samenvattingen van de behandelde agendapunten en de besluitvormingscommissie een overzicht van de aangenomen en verworpen congresvoorstellen, moties en amendementen.

- Art.097.
- 1 Het congres behandelt in de eerste plaats de geagendeerde congresvoorstellen en de daarop ingediende moties en amendementen, die door de besluitvormingscommissie zijn goedgekeurd.
 - 2 Wanneer indieners van moties en/of amendementen in overleg met het hoofdbestuur wijzigingen aanbrengen in hun voorstellen, dienen zij de besluitvormingscommissie en het congresleiding hiervan onverwijld in kennis te stellen. In het bijzonder geldt dit voor het resultaat van het vooroverleg tussen hoofdbestuur en de indieners in de periode voorafgaande aan het congres, waarin gelegenheid bestaat tot het aanpassen van de ingediende moties en amendementen.
 - 3 De besluitvormingscommissie en het hoofdbestuur hebben het recht op grond van de ingediende moties en amendementen en naar aanleiding van de discussie, ook tijdens het congres moties en amendementen in te dienen.
 - 4 Over niet in de agenda opgenomen onderwerpen kunnen geen besluiten worden genomen.

- Art.098
- 1 De behandeling van moties en amendementen ten congresse geschiedt als volgt:
 - a. de door de indieners aangewezen woordvoerder geeft desgewenst een beknopte toelichting;
 - b. de congresleiding verleent gedurende een door hen te bepalen tijd het woord aan diegenen die zich vóór een door hen te bepalen tijdstip als spreker hebben aangemeld op een bij de congresleiding berustende sprekerslijst, en wel in volgorde van aanmelding;
 - c. het hoofdbestuur brengt desgewenst een advies aan het congres uit over het aan de orde zijnde voorstel;
 - d. de congresleiding geeft desgewenst de woordvoerder van de indieners de gelegenheid tot een reactie op de sprekers van de sprekerslijst en de adviezen van hoofdbestuur of permanente LV-commissie; bij ontrading van een voorstel, amendement of motie door het hoofdbestuur krijgt de indiener in ieder geval "een tweede ronde".
 - e. de congresleiding brengt de AMENDEMENTEN in stemming in volgorde van hun ingrijpendheid zoals door de besluitvormingscommissie in het congresboek aangegeven, en daarna het al dan niet geamendeerde voorstel; indien het voorstel bestaat uit beslispunten, al dan niet opgedeeld in sub-beslispunten, dan worden deze beslispunten, én de eventuele sub-beslispunten, ieder afzonderlijk in stemming gebracht.
 - f. de congresleiding brengt de MOTIES en/of RESOLUTIES met betrekking tot een bepaald agendapunt in de door de besluitvormingscommissie in het congresboek vermelde volgorde in stemming, echter niet dan nadat alle moties en/of resoluties bij het betreffende agendapunt zijn toegelicht op de wijze onder a t/m d geregeld; bij actuele politieke moties dient de vergadering afzonderlijk en zonder toelichting of debat te beslissen of die motie in behandeling wordt genomen.

- Art.099.
- 1 Voorstellen van orde kunnen tijdens het congres uitsluitend worden ingediend omtrent:
 - a. verdeling spreektijd;
 - b. de wijze van behandeling van en besluitvorming over agendapunten, en daarbinnen de sub-agendapunten, alsmede over beslispunten, en daarbinnen de sub-beslispunten;
 - c. vaststelling of een agendapunt, danwel een sub-agendapunt, een beslispunt, danwel een sub-beslispunt, voldoende is behandeld en rijp voor besluitvorming is.
 - 2 Indien het congres de behandeling van enig deel van een agendapunt naar een later tijdstip binnen het aan de orde zijnde agendapunt verschuift, worden de hierop betrekking hebbende moties/amendementen automatisch aangehouden tot de feitelijke behandeling.
 - 3 Indien het onderhavige agendapunt inmiddels gewijzigd wordt, bepaalt de indiener(ster) van de motie

of het amendement bij de behandeling ervan of deze/dit nog onderwerp van de beraadslaging dient uit te maken.

- 4 In alle gevallen betreffende de gang van zaken tijdens het congres, waarin de statuten en het huishoudelijk reglement niet voorzien, beslist de congresleiding.

HOOFDSTUK 5:

DE BESTUURLIJKE ORGANISATIE

In dit hoofdstuk van het huishoudelijk reglement worden, overeenkomstig de statuten, nadere regels gesteld inzake de statutaire artikelen 21 t/m 23.

ALGEMEEN

- Art.100. 1 Het bestuur op elk niveau is verantwoordelijk voor het voorbereiden en voorleggen van voorstellen aan de overeenkomstige ledenvergadering inzake:
- de organisatie en de reglementen,
 - het politieke programma, waaronder verkiezingsprogramma's,
 - de financiën, waaronder begroting en jaarrekening, besturen zijn gehouden initiatieven van leden in normale behandelingsprocedure voor de ledenvergadering te brengen.
- 2 Het bestuur op elk niveau is er primair om:
- de organisatie van de partij op het overeenkomstige niveau goed te laten functioneren,
 - initiatieven te nemen en randvoorwaarden te creëren om tot een goed politiek debat te komen,
 - de partij te vertegenwoordigen bij de fractie en de vinger aan de pols te houden in de uitvoering van het verkiezingsprogramma en andere politieke keuzen.
 - het bevorderen dat er zich voldoende en goed gekwalificeerde kandidaten voor vacatures binnen en namens de partij aanmelden.
- 3 Het bestuur op elk niveau heeft tenminste tot taak:
- het (geregeld en tijdig) bijeenroepen van de LV vanwege organisatorische en politieke aangelegenheden;
 - het organiseren van politieke evenementen van algemener strekking, zoals spreekbeurten en verkiezingsbijeenkomsten;
 - het verzorgen van de communicatie met de leden enerzijds en andere partijorganen anderzijds.
- 4 De maximale aaneengesloten zittingstermijn in enig bestuur of LV-commissie is 6 jaar.
- 5 Bij tussentijdse vacatures in besturen wijst het betrokken bestuur een functiewaarnemer aan voor de periode tot de eerstvolgende ledenvergadering waarop een nieuw bestuurslid kan worden gekozen.

HET HOOFDBESTUUR / HB

- Art.101. 1 Voorzover door statuten, huishoudelijk reglement en het congres niet beperkt, heeft het hoofdbestuur alle bevoegdheden betreffende:
- organisatie op landelijk niveau en coördinatie van activiteiten van regio's en (deel)afdelingen;
 - het nemen van beleidsbeslissingen en het kenbaar maken van eigen meningen en conclusies als de opvatting van het hoofdbestuur;
 - het instellen van hoofdbestuurcommissies met een vaste, danwel een tijdelijke taakstelling, mede ter ondersteuning van de beleidsvoorbereiding. In elk geval stelt het HB een hoofdbestuurcommissie voor het politiek programma in.
- 2 In geval van het ontstaan van een onwerkbaar bestuurlijke situatie op (sub)regionaal of (deel)afdelingsniveau, is het hoofdbestuur bevoegd op desbetreffend niveau een ledenvergadering bijeen te roepen. De agenda van die ledenvergadering bevat uitsluitend voorstellen van het hoofdbestuur om een werkbaar situatie te bewerkstelligen. Indien de betreffende ledenvergadering niet leidt tot een werkbaar situatie, heeft het hoofdbestuur het recht dwingend een maatregel op te leggen. Beroep tegen deze maatregel dient binnen 48 uur te worden ingesteld bij het geschillencollege. Het beroep kan slechts worden ingesteld op de grond dat de maatregel van het hoofdbestuur kennelijk onredelijk is.

- 3 Het hoofdbestuur kan slechts dan rechtsgeldige beslissingen nemen, indien tenminste tweederde van het reglementair bepaalde aantal leden in vergadering bijeen is. Het hoofdbestuur kan jaarlijks een besluit nemen bevoegdheden, die krachtens de statuten of het huishoudelijk reglement tot zijn verantwoordelijkheid behoren, te delegeren aan het dagelijks bestuur.
- Art.102. 1 Het hoofdbestuur voorziet in het secretariaat van het geschillencollege, het bestuur van de Bestuurdersvereniging, de landelijke programmacommissie en de permanente LV-commissies door aan deze organen een van de medewerkers van het landelijk secretariaat als "toegevoegd-secretaris" beschikbaar te stellen; deze secretaris maakt geen deel uit van het college of LV-commissie.
- 2 Het hoofdbestuur wijst een van zijn leden aan als contactpersoon met het geschillencollege, de landelijke programmacommissie, respectievelijk elk der permanente LV-commissies;
- 3 De in het eerste lid genoemde organen hebben hun zetel ten kantore van het landelijk secretariaat.
- 4 Met inachtneming van het bepaalde inzake de kosten van enig geschil komen de kosten van de in het eerste lid genoemde organen voor rekening van het hoofdbestuur, onder het voorbehoud van goedkeuring vooraf door de penningmeester.
- 5 Van de vergaderingen van de in het eerste lid genoemde organen worden door de toegevoegd-secretaris verslagen gemaakt, die aan de leden van deze organen, alsmede aan hun contactpersoon van het hoofdbestuur worden toegezonden.
- Art.103. 1 Het hoofdbestuur is verantwoording verschuldigd aan het congres.
- 2 Mede met het oog daarop brengt het hoofdbestuur regelmatig gemotiveerd verslag uit van zijn werkzaamheden.
- Art.104. 1 Het hoofdbestuur draagt zorg voor een regelmatige uitgave van een partijblad, dat gratis aan alle leden wordt toegezonden. Niet D66-leden kunnen zich op dit blad abonneren tegen een abonnementsprijs, die door het hoofdbestuur wordt vastgesteld. Losse nummers zijn verkrijgbaar tegen een door het hoofdbestuur te bepalen prijs;
- 2 Het hoofdbestuur draagt zorg voor aanwezigheid van D66 op het internet door middel van een web site en door middel van verspreiding van een digitale uitgave via e-mail, die op verzoek kan worden toegezonden;
- 3 Het hoofdbestuur is bevoegd zorg te dragen voor andere periodieke uitgaven, waarop leden en niet-leden zich kunnen abonneren tegen een abonnementsprijs, die door het hoofdbestuur wordt vastgesteld. Losse nummers zijn verkrijgbaar tegen een door het hoofdbestuur te bepalen prijs;
- 4 Het hoofdbestuur is bevoegd één of meer van de in de leden 1, 2 en 3 genoemde uitgaven gezamenlijk te verzorgen met een of meer van de in artikel 14.3 van de statuten genoemde bijzondere organen en van de fracties in een van de Kamers van de Staten-Generaal of de delegatie in het Europees Parlement;
- 5 De financiële verantwoordelijkheid voor het partijblad berust bij het hoofdbestuur. Het hoofdbestuur is bevoegd voor de uitgave van het partijblad taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden op te dragen aan het bestuur van een daartoe in het leven geroepen stichting. Indien toepassing wordt gegeven aan lid 4 wordt ten aanzien van de financiële verantwoordelijkheid tussen de zorg dragende organen afspraken gemaakt;
- 6 Het hoofdbestuur delegeert de overige verantwoordelijkheden voor het in art. 104, eerste lid, bedoelde partijblad aan een redactieraad en regelt de taak en bevoegdheden van deze redactieraad in een redactiestatuut; dit statuut wordt als bijlage F aan het huishoudelijk reglement toegevoegd. De redactieraad wordt samengesteld uit:
- twee leden van het hoofdbestuur uit zijn midden te benoemen;
 - tenminste een vertegenwoordiger van de fracties van de Eerste en Tweede Kamer en van het Europees Parlement, te benoemen door deze fracties gezamenlijk;
 - tenminste vier leden te benoemen door het hoofdbestuur op voordracht van de redactieraad;

- 7 Indien toepassing wordt gegeven aan het vierde lid worden ten aanzien van de in het zesde lid, onder d, genoemde leden afspraken gemaakt tussen de zorg dragende organen;
- 8 Het hoofdbestuur is bevoegd de overige verantwoordelijkheden te delegeren aan de in het zesde lid bedoelde redactieraad dan wel aan een separate redactieraad. Indien een separate redactieraad wordt ingesteld, wordt in het instellingsbesluit de wijze van samenstelling geregeld. Het negende lid is in dat geval van overeenkomstige toepassing;
- 9 Het dagelijks bestuur voorziet in het secretariaat van de redactieraad en de verslaglegging door een van de medewerkers van het landelijk secretariaat aan de redactieraad als toegevoegd secretaris beschikbaar te stellen. De redactieraad heeft zijn zetel ten kantore van het landelijk secretariaat.

Art.105. 1 Het hoofdbestuur bestaat uit:

- a. het dagelijks bestuur met
 - * een voorzitter,
 - * een vice-voorzitter politiek, als eerste vice-voorzitter, een secretaris politiek en een secretaris-buitenland,
 - * een vice-voorzitter organisatie, als tweede vice-voorzitter en een secretaris organisatie,
 - * een eerste en een tweede penningmeester,
 - * een publiciteitscoördinator;
 - b. de regio-hoofdbestuursleden (per bestuur de uitvoerende taak. Het dagelijks bestuur regelt de onderlinge taakverdeling van zijn leden: regio één afgevaardigde).
- 2 Binnen het hoofdbestuur vervult het dagelijks
 - 3 Regio-hoofdbestuursleden vertegenwoordigen het hoofdbestuur in hun regio en zijn belast met het onderhouden van een goede communicatie tussen hoofdbestuur en regio en hebben een eigen stem binnen het hoofdbestuur.
 - 4 Het landelijk secretariaat ondersteunt het hoofdbestuur bij de uitvoering van zijn taken.

Art.106. 1 Ieder lid van D66 kan zichzelf kandidaat stellen voor het hoofdbestuur.

- 2 Met in achtneming van het gestelde in artikel 039 worden hoofdbestuursleden door het congres in functie, op basis van de conform artikel 105, tweede lid, vastgestelde functie-aanduidingen, gekozen hetzij als lid van het dagelijks bestuur, hetzij als regio-hoofdbestuurslid, volgens de methode van bijlage C van het huishoudelijk reglement. Regio-hoofdbestuursleden dienen woonachtig te zijn in de regio, waarin zij het hoofdbestuur vertegenwoordigen. Regiovergaderingen kunnen aan het congres een meervoudige voordracht doen voor de verkiezing van overeenkomstige regio-hoofdbestuursleden.
- 3 Het hoofdbestuur heeft het recht een niet-bindende voordracht aan het congres te doen met betrekking tot de verkiezing van leden. voor het dagelijks bestuur.

Art.107. 1 Het hoofdbestuur wordt gekozen voor de periode van drie jaar.

- 2 Een hoofdbestuurslid is slechts éénmaal onmiddellijk herkiesbaar, ongeacht een eventuele tussentijdse wijziging van diens functie in het hoofdbestuur.
- 3 Indien een hoofdbestuurslid aftreedt voordat de termijn van drie jaar is verstreken en gekozen wordt in een andere hoofdbestuursfunctie, geldt voor deze verkiezing de termijn die resteert tot een maximum zittingstermijn van zes jaar is bereikt.

Art.108. 1 Neemt het congres een motie van wantrouwen aan tegen het hoofdbestuur in z'n geheel, dan dient dit onverwijld in z'n geheel af te treden.

- 2 De dagelijkse gang van zaken wordt afgehandeld door het hoofdbestuur, dat binnen drie maanden het congres bijeenroept om een nieuw hoofdbestuur te kiezen.

- 3 Het congres kan een motie van wantrouwen aannemen tegen een lid van het hoofdbestuur, dat dan onverwijld dient af te treden. Dat aftreden wordt beschouwd als "tussentijds vacant worden", zoals bedoeld in art.100 lid 5 en dienovereenkomstig behandeld.

REGIOBESTUUR / RB

- Art.109 Het RB heeft naast de in artikel 100 genoemde algemene taken, tot bijzondere taak:
- het vertegenwoordigen van de regio, zowel binnen de partij als naar buiten;
 - het bevorderen van de ondersteuning van de fractie in de provinciale staten;
 - het verrichten van andere noodzakelijke bestuurlijke activiteiten, waaronder het bevorderen van het doen oprichten van afdelingen in de zogenaamde "witte gebieden" en treedt daarbij niet in de bevoegdheden zoals geregeld in art. 075.1c;
 - het bestaan van een nieuwe afdeling vast te stellen naar aanleiding van een door tenminste 20, in de bewuste afdeling geregistreerde leden, ondertekend verzoek daartoe. Het bestuur toetst in dit verband slechts of het verzoek voldoet aan bovenstaand vereiste, of het aantal handtekeningen de meerderheid vormt van het aantal leden dat binnen de grenzen van de bewuste afdeling is geregistreerd en of de grenzen van de afdeling samenvallen met de wettelijke grenzen van één of meer gemeente(n). Wanneer de bewuste afdeling meer dan één gemeente omvat, dient per gemeente een meerderheid van het aantal binnen die gemeente geregistreerde leden het verzoek te hebben ondertekend.
- Art.110. 1 Het RB bestaat uit tenminste vijf leden.
- Ieder lid van een regio kan zich kandidaat stellen voor het RB en de permanente LV-commissies, indien hij/zij aan de in de statuten en het huishoudelijk reglement gestelde eisen voldoet.
 - Met in achtneming van het gestelde in artikel 039 worden de voorzitter, de secretaris en de penningmeester in functie gekozen volgens methode van bijlage C van het huishoudelijk reglement.
 - Een lid van het RB wordt gekozen voor een tijd van drie jaar en is éénmaal als zodanig onmiddellijk herkiesbaar.
 - Neemt de RV een motie van wantrouwen aan tegen het regiobestuur in z'n geheel, dan dient dit onverwijld in z'n geheel af te treden. De dagelijkse gang van zaken worden afgehandeld door voorzitter en penningmeester, die als zodanig in functie zijn gekozen en die binnen twee maanden een ledenvergadering bijeenroepen om een nieuw regiobestuur te kiezen.
 - De RV kan een motie van wantrouwen aannemen tegen een lid van het regiobestuur, dat dan onverwijld dient af te treden. Dat aftreden wordt beschouwd als "tussentijds vacant worden"

(DEEL)AFDELINGSBESTUUR / (D)AB

- Art.111. 1 Het (D)AB heeft naast de, in artikel 100 genoemde algemene taken, tot bijzondere taak:
- het vertegenwoordigen van de (deel)afdeling zowel binnen de partij als naar buiten;
 - het zonedig bevorderen van de ondersteuning van de fractie in de (deel)gemeenteraad;
- a. het verrichten van andere noodzakelijk bestuurlijke activiteiten, waaronder het voorstellen van gebieden waarbinnen deelafdelingen kunnen worden opgericht en treedt daarbij niet in de bevoegdheden zoals geregeld in artikel 079.3;
 - b. het bestaan van een nieuwe deelafdeling vast te stellen naar aanleiding van een door, tenminste 20, in de bewuste deelafdeling geregistreerde leden, ondertekend verzoek daartoe. Het bestuur toetst in dit verband slechts of het verzoek voldoet aan bovenstaand vereiste en of de grenzen van de deelafdeling samenvallen met de wettelijke grenzen van één of meer (deel)gemeenten.
- Art.112. 1 Het (D)AB bestaat uit tenminste drie leden.
- Ieder lid van de (deel)afdeling kan zich kandidaat stellen voor het (D)AB, indien hij/zij aan de in de statuten en het huishoudelijk reglement gestelde eisen voldoet.
 - Met in achtneming van het gestelde in artikel 039 worden de voorzitter, secretaris en de penningmeester in functie gekozen volgens de methode van bijlage C van het huishoudelijk reglement.

- 4 Een lid van het (D)AB wordt gekozen voor de tijd van drie jaar en is éénmaal als zodanig onmiddellijk herkiesbaar.
- 5 Neemt de (D)AV een motie van wantrouwen aan tegen het afdelingsbestuur in z'n geheel, dan dient dit onverwijld in z'n geheel af te treden. De dagelijkse gang van zaken worden afgehandeld door voorzitter en penningmeester, die als zodanig in functie zijn gekozen en die binnen twee maanden een ledenvergadering bijeenroepen om een nieuw (deel)afdelingsbestuur te kiezen.
- 6 De (D)AV kan een motie van wantrouwen aannemen tegen een lid van het (deel)afdelingsbestuur, dat dan onverwijld dient af te treden. Dat aftreden wordt beschouwd als "tussentijds vacant worden".

Art.113, 114, 115, 116, 117, 118, 119 PM

HOOFDSTUK 6:

FINANCIËN, BEGROTING EN JAARREKENING

In dit hoofdstuk van het huishoudelijk reglement worden, overeenkomstig de statuten, nadere regels gesteld met betrekking tot de statutaire art. 04 en 05.

Financiële commissies

- Art.120. 1 De financiële commissie heeft tot taak toezicht uit te oefenen op het financieel beheer van het bestuur op overeenkomstig niveau en de betrokken penningmeester gevraagd of ongevraagd te adviseren inzake financiële aangelegenheden.
- 2 De financiële commissie heeft ook tot taak advies uit te brengen aan de LV inzake de goedkeuring en vaststelling van de begroting, de jaarrekening en de overige financiële aangelegenheden.
- 3 De financiële commissie vergadert tenminste eenmaal per kwartaal en voorts zo dikwijls als twee of meer leden of de penningmeester zulks verlangen.
- 4 Besluiten en adviezen van de financiële commissie vereisen een absolute meerderheid van stemmen, waarbij alle leden hun stem dienen uit te brengen. In spoedzaken kan ook telefonisch vergaderd worden.
- 5 De leden van de financiële commissie kunnen te allen tijde kennis nemen van de financiële bescheiden van de partij op overeenkomstig niveau en zich laten inlichten door de betrokken penningmeester over de stand van zaken.
- 6 De landelijke financiële commissie heeft bovendien tot taak:
- te beslissen omtrent décharge van een regio- of (deel)afdelingspenningmeester, indien de betrokken LV nalaat décharge te verlenen;
 - ten aanzien van het bestuur van de bestuurdersvereniging een overeenkomstige functie uit te oefenen als ten aanzien van het hoofdbestuur.
- Art.121. 1 De financiële commissie heeft het recht wanneer veranderde omstandigheden aanleiding geven bepaalde posten uit de begroting of deelbegroting geheel of gedeeltelijk te blokkeren.
- 2 De penningmeester en de andere leden van het bestuur behoeven voor het aangaan van enige verbintenis of het doen van uitgaven, die niet expliciet in de begroting zijn vermeld of het in de begroting vermelde bedrag overschrijden, schriftelijke goedkeuring van de financiële commissie.
- 3 Uitgaven ten laste van begrotingsposten, waar door de financiële commissie een beperking tot het doen van uitgaven, danwel het aangaan van verplichtingen is aangebracht, behoeven eveneens vooraf de schriftelijke goedkeuring van de financiële commissie.
- 4 Indien de gevraagde goedkeuring wordt geweigerd, is het bestuur, na overleg met de financiële commissie, bevoegd om het besluit van de financiële commissie terzijde te stellen en de goedkeuring alsnog te verlenen. Van een dergelijk besluit wordt door het bestuur schriftelijk en gemotiveerd terstond aan de financiële commissie en vervolgens aan de eerstvolgende LV kennisgegeven.
- Art.122. 1 Financiële commissies bestaan uit een oneven aantal leden; indien dit niet (meer) het geval is, dient het overeenkomstige bestuur zo spoedig mogelijk de vacatures bij de LV open te stellen; de commissie kan doorfunctioneren;
- de landelijke financiële commissie bestaat uit tenminste vijf leden;
 - de algemene regio-, respectievelijk (deel)afdelingsvergadering bepaalt het minimum aantal leden voor de overeenkomstige financiële commissie.
- 2 De landelijke financiële commissie is in elk geval een permanente LV-commissie. Regio- en (deel) afdelingsvergaderingen kunnen de financiële commissie op overeenkomstig niveau als permanente LV-commissie, danwel als LV-commissie-ad hoc instellen. Voor iedere financiële commissie gelden de bepalingen van het huishoudelijk reglement. Indien geen permanente LV-commissie is ingesteld, wordt in elk geval ten behoeve van de controle van de jaarrekening en tijdens de verkiezingscam

pagne op overeenkomstig niveau tijdig een LV-commissie-ad-hoc ingesteld.

- Art.123. 1 Leden van een financiële commissie als permanente LV-commissie worden voor de tijd van drie jaar gekozen, en zijn slechts eenmaal als zodanig onmiddellijk herkiesbaar. Leden van een financiële commissie als een LV-commissie-ad hoc worden gekozen voor een met name genoemde opdracht en blijven in functie tot dat aan de ledenvergadering is gerapporteerd.
- 2 Met in achtneming van het gestelde in artikel 039 kiest de LV de voorzitter en de leden van de commissies in functie volgens de methode van bijlage C van het huishoudelijk reglement.
- 3 De voorzitter van de commissie is verantwoordelijk voor het functioneren van de commissie en voert namens de commissie het overleg met het overeenkomstige bestuur.
- Art.124. 1 Zodra een lid van een financiële commissie zich kandidaat stelt voor één van de organen, waarmee het lidmaatschap als onverenigbaar wordt beschouwd, treedt betrokkene onmiddellijk af als lid van de commissie en stelt het overeenkomstige bestuur hiervan in kennis.
- 2 Het overeenkomstige bestuur stelt de ontstane vacature in de eerstvolgende LV open.

Partijbegroting en Jaarrekening

- Art.125. 1 Jaarlijks biedt het hoofdbestuur het congres een begroting voor het komende jaar ter vaststelling aan. Tijdens het najaarscongres wordt deze begroting vastgesteld.
- 2 Jaarlijks dient het hoofdbestuur een voorstel in voor een gedifferentieerde contributieregeling voor het komende jaar. Tijdens het voorjaarscongres wordt deze contributieregeling vastgesteld.
- 3 Jaarlijks legt het hoofdbestuur een regeling voor de financiële bijdrage aan de regio's en de afdelingen aan het congres voor. Tijdens het voorjaarscongres worden deze bijdrageregelingen voor het komende jaar vastgesteld.

Art.126. p.m.

- Art.127. 1 Jaarlijks na afloop van het verenigingsjaar laat de penningmeester de boeken van de vereniging controleren door een door het hoofdbestuur aangewezen registeraccountant. Het rapport van deze accountant wordt terstond overhandigd aan het hoofdbestuur en de financiële commissie. De jaarrekening dient uiterlijk binnen een half jaar na het einde van het boekjaar door het hoofdbestuur te zijn vastgesteld en wordt onmiddellijk na vaststelling, vergezeld van het accountantsrapport gedurende tenminste een half jaar voor de leden op het landelijk secretariaat ter visie gelegd.
- 2 Tijdens het najaarscongres wordt de jaarrekening van het afgelopen jaar ter goedkeuring aangeboden. Op het congres stelt het hoofdbestuur het exploitatieoverzicht over het afgelopen jaar, de balans en het accountantsrapport aan de orde en verzoekt het congres de penningmeester te déchargeren.
- 3 De toelichting op de jaarrekening bevat ondermeer een lijst van alle schenkingen aan D66 van meer dan vijftienghonderd gulden zonder vermelding van de namen der schenkers.
- 4 Bij aanbidding van de jaarrekening legt het hoofdbestuur verantwoording af over de besteding van het verkiezingsfonds en verschaft inzicht in de voorgenomen besteding van dit fonds.

- Art.128. 1 Bij tussentijds aftreden van de penningmeester treedt de nieuwe penningmeester in de bevoegdheden van de oud-penningmeester per de dag van aftreden. De oud-penningmeester blijft, voor de periode van zijn functioneren, verantwoordelijk naast de nieuwe penningmeester tot zijn décharge door het congres.
- 2 De beslissing omtrent décharge wordt genomen op het eerste congres die gehouden wordt nadat aan het bepaalde in art.127 lid 1 is voldaan.

Regiobegroting en Jaarrekening

- Art.129. 1 De geldmiddelen van de regio bestaan uit:
- a. bijdrage uit de contributiegelden door het hoofdbestuur, zoals bedoeld in art.072 lid 1 sub c en

- art.125 lid 3;
 - b. subsidies van het hoofdbestuur;
 - c. schenkingen;
 - d. overige baten.
- 2 Het hoofdbestuur betaalt de bijdrage als bedoeld in lid 1 sub a over enig jaar aan de regio niet eerder uit dan nadat een door de RV goedgekeurde jaarrekening over het daaraan voorafgaande jaar door het hoofdbestuur is ontvangen.

- Art.130. 1 Jaarlijks biedt het regiobestuur de RV een begroting voor het komende jaar ter goedkeuring aan. De indeling van deze begroting sluit aan bij de indeling van de landelijke begroting.
- 2 Na goedkeuring door de RV zendt de regiopenningmeester de begroting ter kennisname aan de penningmeester van het hoofdbestuur.
- 3 Jaarlijks overlegt de regiopenningmeester het exploitatieoverzicht over het afgelopen jaar aan de RV. De toelichting op de jaarrekening bevat ondermeer een lijst van alle schenkingen aan D66 van meer dan vijftienghonderd gulden zonder vermelding van de namen der schenkers.
- 4 Over de besteding van een eventueel verkiezingsfonds legt het regiobestuur aan de RV verantwoording af, en verschaft inzicht in de voorgenomen besteding van dit fonds.

Afdelingsbegroting en Jaarrekening

- Art.131. 1 De geldmiddelen van de afdelingen bestaan uit:
- a. bijdrage uit de contributiegelden door het hoofdbestuur, zoals bedoeld in art.072.1 sub c en art.125 lid 3;
 - b. subsidies van het regiobestuur;
 - c. schenkingen;
 - d. overige baten.
- 2 Het hoofdbestuur betaalt de bijdrage, als bedoeld in lid 1 sub a, over enig jaar aan de afdeling niet eerder uit dan nadat een door de AV goedgekeurde jaarrekening over het daaraan voorafgaande jaar door het hoofdbestuur is ontvangen.

- Art.132. 1 Jaarlijks biedt het afdelingsbestuur de AV een begroting voor het komende jaar ter goedkeuring aan. De indeling van deze begroting sluit aan bij de indeling van de landelijke begroting.
- 2 Na goedkeuring door de AV zendt de penningmeester de begroting ter kennisname aan de penningmeester van het hoofdbestuur.
- 3 Jaarlijks overlegt de penningmeester het exploitatieoverzicht over het afgelopen jaar aan de AV. De toelichting op de jaarrekening bevat ondermeer een lijst van alle schenkingen aan D66 van meer dan vijftienghonderd gulden zonder vermelding van de namen der schenkers.
- 4 Over de besteding van een eventueel verkiezingsfonds legt het afdelingsbestuur aan de AV verantwoording af, en verschaft inzicht in de voorgenomen besteding van dit fonds.

- Art.133 Buitenlandse afdelingen worden voor wat betreft de financiële bijdrage van het hoofdbestuur gelijkgesteld met een regio.

Art.134, 135, 136, 137, 138, 139 PM

HOOFDSTUK 7:

DE BESTUURDESVENIGING

In dit hoofdstuk van het huishoudelijk reglement worden, overeenkomstig de statuten, nadere regels gesteld met betrekking tot het statutaire artikel 24.

- Art.140. 1 De bestuurdersvereniging is een sectie van D66 en geldt als een bijzonder orgaan als bedoeld in de statuten;
- 2 Lid van de bestuurdersvereniging zijn van rechtswege die leden van D66, die een verkozen of politiek-benoemde functie in het openbaar bestuur in Nederland of Europa vervullen;
 - 3 Aan het lidmaatschap is geen afzonderlijke contributieverplichting verbonden;
 - 4 De leden van de bestuurdersvereniging vormen tezamen de algemene ledenvergadering van de bestuurdersvereniging (LB). Zij stelt een verenigingsreglement vast, dat geen bepalingen mag bevatten die strijdig zijn met de statuten en het huishoudelijk reglement.
- Art.141. 1 Het bestuur bestaat uit vijf leden, waarvan drie leden rechtstreeks door en uit de aangesloten leden worden gekozen in de functies van voorzitter, secretaris en penningmeester, en twee leden benoemd door het hoofdbestuur;
- 2 Het bestuur heeft als taak het ten behoeve van de leden van de bestuurdersvereniging uitvoeren van de in artikel 24 van de statuten genoemde taken. Het bestuur werkt in overeenstemming met het hoofdbestuur. De voorzitter van het bestuur voert namens de bestuurdersvereniging het overleg met het hoofdbestuur.

Art.142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149 PM

HOOFDSTUK 8:

GESCHILLEN

In dit hoofdstuk van het huishoudelijk reglement worden, overeenkomstig de statuten, nadere regels gesteld met betrekking tot het statutaire artikel 25.

HET GESCHILLENCOLLEGE

- Art.150. 1 Het geschillencollege bestaat uit een oneven aantal door het congres benoemde leden, doch tenminste negen; indien dit niet (meer) het geval is, dient het hoofdbestuur zo spoedig mogelijk de vacatures bij het congres open te stellen; het college kan dan tot en met het eerstkomende congres gewoon doorfunctioneren.
- 2 Het geschillencollege kan een schriftelijke, gemotiveerde aanbeveling plaatsen bij de kandidaten voor de verkiezing in het college.
- Art.151. 1 Leden van het college worden voor de tijd van drie jaar gekozen, en zijn slechts eenmaal als zodanig onmiddellijk herkiesbaar.
- 2 Met in achtneming van het gestelde in artikel 039 kiest het congres de leden van het college en de voorzitter daarvan in functie volgens de methode van bijlage C van het huishoudelijk reglement. Het geschillencollege kan uit zijn midden een plaatsvervangend voorzitter aanwijzen overeenkomstig bijlage C van het huishoudelijk reglement.
- De voorzitter van het geschillencollege is verantwoordelijk voor het functioneren van het college en met name voor het nakomen van de reglementair voorgeschreven procedures bij geschillen. De voorzitter legt via een jaarverslag verantwoording af aan het congres. Het congres kan de voorzitter via een motie van wantrouwen van de functie ontheffen.
- 3 Indien de voorzitter van het geschillencollege aftreedt, neemt de plaatsvervangend voorzitter zijn taken waar, totdat door het eerstvolgende congres een nieuwe voorzitter is gekozen.

Behandeling van geschillen

- Art.152. 1 Een geschil dient schriftelijk bij het geschillencollege aanhangig te worden gemaakt en toegezonden te worden aan het landelijk secretariaat.
- 2 Zodra een geschil aanhangig wordt gemaakt, informeert de voorzitter van het college onverwijld de andere partij. Het hoofdbestuur wordt door de voorzitter van het college schriftelijk op de hoogte gesteld van het geschil.
- 3 De leden en de toegevoegd-secretaris van het geschillencollege verstrekken geen informatie over aanhangige geschillen, noch aan het hoofdbestuur, noch aan derden die niet bij het geschil betrokken zijn.
- 4 Iedere partij in een geschil dient steeds zijn eigen kosten te dragen
- Art.153. 1 Een als zodanig aanhangig gemaakt geschil wordt onverwijld in handen gesteld van de voorzitter. Deze gaat eerst na of:
- a. het een geschil betreft dat op grond van het bepaalde in artikel 25 van de statuten behoort tot de taak van het geschillencollege, en;
- b. het geschil, gelet op de daarop van toepassing zijnde regelgeving, tijdig aanhangig is gemaakt.
- 2 Indien niet wordt voldaan aan het bepaalde in het vorige lid onder a. en b., kan de voorzitter volstaan met de gemotiveerde beslissing geen kamer in te stellen. De voorzitter doet een afschrift van deze beslissing zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee weken, aan de betrokkenen toekomen.
- 3 Als het geschil tot de competentie van het geschillencollege behoort en tijdig aanhangig is gemaakt,

kan de voorzitter, alvorens een kamer aan te wijzen, trachten de partijen te verzoenen.

- 4 In de gevallen waarin een verzoeningspoging niet tot resultaat leidt, maakt de voorzitter geen deel uit van de kamer die het geschil behandelt.

- Art.154. 1 De behandeling van de zaak vindt plaats door een uit het college samengestelde kamer, aan te wijzen door de voorzitter.
- 2 Alvorens uitspraak te kunnen doen, stelt de kamer
 - a. de partij, tegen wie het geschil aanhangig is gemaakt -behoudens spoedeisende gevallen- in de gelegenheid een verweerschrift in te dienen;
 - b. partijen in de gelegenheid in elkaars aanwezigheid te worden gehoord.
 - 3 Een kamer bestaat uit:
 - a. vijf leden voor geschillen als bedoeld in art.25 lid 2 van de statuten of art.083 lid 2 van het huishoudelijk reglement;
 - b. drie leden voor overige geschillen als bedoeld in art.25 van de statuten.
 - 4 Indien een kamer van het college tijdens de behandeling van een geschil anders wordt samengesteld, vindt een nieuwe behandeling plaats.

- Art.155. 1 De voorzitter ziet erop toe, dat in een kamer geen leden zitting nemen die bij het aanhangige geschil zodanig persoonlijk betrokken zijn, dat de onpartijdigheid gevaar loopt. Een zodanige persoonlijke betrokkenheid wordt steeds aangenomen bij:
 - a. bloed- en aanverwantschap in de rechte lijn en in zijlijn tot en met de vierde graad;
 - b. het bestaan van een dienstverband;
 - c. een beslissing in beroep bij royement, waarbij een lid van de kamer reeds betrokken is geweest. Bij twijfel hierover beslist de voorzitter, waarbij de betrokken leden gehoord worden.
- 2 Door ieder der bij het geschil betrokken partijen kan tot uiterlijk drie dagen voor de mondelinge behandeling schriftelijk of mondeling bezwaar worden gemaakt tegen een lid van de kamer dat bij het geschil of een van de partijen zodanig persoonlijk is betrokken, dat de onpartijdigheid gevaar loopt.
 - 3 De gemotiveerde beslissing tot wraking wordt door de voorzitter genomen op een zodanig tijdstip, dat de reeds geplande behandeling -behoudens uitzonderlijke gevallen- op een daartoe aangekondigde datum en tijdstip doorgang kan vinden. Alvorens tot zijn beslissing te komen hoort de voorzitter -zo nodig telefonisch- degene, die om wraking heeft verzocht, evenals het betrokken lid.

- Art.156. 1 De voorzitter van de kamer stelt de wijze van behandeling vast, met inachtneming van het bepaalde in art.156.2 en ziet erop toe dat partijen in een geschil gelijke kansen hebben om hun standpunten toe te lichten.
- 2 Het geschillencollege stelt met inachtneming van het huishoudelijk reglement een "reglement van orde" vast tot nadere regeling van haar werkzaamheden, daaronder begrepen de door en voor haar in acht te nemen orde bij de behandeling van geschillen. Een daartoe strekkend besluit wordt genomen met meerderheid van stemmen. Het reglement van orde wordt meegedeeld aan het hoofdbestuur en door diens tussenkomst ter kennis gebracht van de leden en de organen van de partij door het reglement van orde als bijlage H bij het huishoudelijk reglement te voegen.
 - 3 De voorzitter van de kamer die het geschil behandelt, is (met inachtneming van het bepaalde in het reglement van orde) verantwoordelijk voor een zorgvuldige behandeling van het geschil. De voorzitter van de kamer draagt er in ieder geval zorg voor dat:
 - a. beide partijen de beschikking hebben over alle op het geschil betrekking hebbende stukken;
 - b. het bepaalde in art.154.2 wordt nageleefd.

Beslissing in geschillen

- Art.157 De kamer doet uitspraak:
- a. uiterlijk tien werkdagen na ontvangst op het landelijk secretariaat van de brief waarin een geschil als bedoeld in art.013 lid 1 en 025 lid 4 aanhangig is gemaakt, danwel zoveel eerder als in het betreffende artikel is aangegeven en de kamer betrokken partijen kan horen; in het geval van

- art.039 lid 3 doet de kamer uitspraak uiterlijk op de vijftiende dag na het KB;
- b. uiterlijk één maand na ontvangst op het landelijk secretariaat van de brief waarin een geschil als bedoeld in art.7 lid 2 van de statuten, art.25 lid 1 van de statuten en HR-art.004 lid 2, aanhangig is gemaakt,
 - c. uiterlijk drie maanden na ontvangst op het landelijk secretariaat van de brief waarin een geschil als bedoeld in art.25 lid 2 van de statuten en art.083 lid 2 aanhangig is gemaakt.

- Art.158. 1 De kamer beslist als goede mannen en vrouwen naar billijkheid en bij meerderheid van stemmen. De kamer neemt een beslissing met inachtneming van de procedurele vereisten vervat in dit hoofdstuk en bij voltalligheid. De beslissing der kamer wordt schriftelijk en gemotiveerd gegeven. Het dictum van de uitspraak wordt onverwijld aan belanghebbenden meegedeeld.
- 2 Indien een der betrokken partijen meent dat aan de procedurele vereisten, vervat in dit hoofdstuk niet is voldaan, en daardoor benadeeld te zijn, dient binnen 24 uur nadat de beslissing aan betrokkene is medegedeeld, "beroep" te worden ingesteld bij de voorzitter van het geschillencollege, danwel diens plaatsvervanger indien de voorzitter deel heeft uitgemaakt van de kamer. Deze stelt onverwijld een onpartijdig onderzoek in naar de gevolgde procedure en vervolgens beslist hij
- òf tot handhaving van de beslissing van de kamer,
 - òf tot heropening van de procedure door een nieuwe kamer.

- Art.159. 1 Iedere beslissing wordt binnen twee weken nadat de kamer heeft beslist aan de betrokken partijen met ontvangstbevestiging medegedeeld. Het hoofdbestuur wordt tegelijkertijd van de uitspraak op de hoogte gesteld.
- 2 Bij beslissingen als bedoeld in art.25 lid 2 van de statuten draagt het hoofdbestuur, danwel het be trokken regio- of afdelingsbestuur, er zorg voor dat de beslissing aan de leden van D66 ter kennis wordt gebracht.
- 3 Het lid wiens roeyement wordt vernietigd, kan verlangen dat van deze beslissing door de zorg van het hoofdbestuur mededeling wordt gedaan aan de leden van D66.

- Art.160 Alle beslissingen hebben onmiddellijke rechtskracht. Beslissingen in zaken als bedoeld in art.25 lid 1 van de statuten zijn slechts bindend voor de met name aangegeven partijen in een geschil. Beslissingen in zaken als bedoeld in art.25 lid 2 van de statuten zijn bindend voor ieder die het aangaat, zolang het congres, RV of AV niet anders beslist, met dien verstande dat beslissingen inzake de artikelen met betrekking tot het geschillencollege op het eerstvolgende congres dienen te worden bekrachtigd.

Reglementerings- en publicatierecht

- Art.161 Het geschillencollege heeft het recht de beslissing en omschrijving van de aan haar voorgelegde geschillen te publiceren in het landelijk partijorgaan. De publicatie dient kort en zakelijk te zijn, met in acht nemen van de privacy.

Art.163, 164, 165, 166, 167, 168, 169 PM

HOOFDSTUK 9:

ADVIESRADEN

In dit hoofdstuk van het huishoudelijk reglement worden, overeenkomstig de statuten, nadere regels gesteld met betrekking tot het statutaire artikel 17 lid 1 en lid 5.

DE LANDELIJKE ADVIESRAAD

Taak en samenstelling

- Art.170. 1 De Adviesraad, in dit hoofdstuk verder te noemen 'de raad', is een door middel van regionale verkiezingen samengesteld orgaan, dat gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt aan het hoofdbestuur en de fracties in de Eerste en Tweede Kamer alsmede het Europees Parlement inzake de vorming van de landelijke en Europese politiek en inzake de organisatiestructuur en procedures van de partij.
- 2 De raad kan gevraagd of ongevraagd advies uitbrengen aan het hoofdbestuur over de rapporten van de werkgroepen als bedoeld in art.26 van de statuten.
- 3 Het orgaan waaraan door de raad een advies is uitgebracht deelt de raad gemotiveerd mede of, in hoeverre en op welke wijze gevolg is gegeven aan het advies.
- 4 De raad bespreekt geen stukken, die op de concept-agenda van een komend congres staan, zoals die volgens art.088 lid 2 aan de raad wordt voorgelegd danwel in het in artikel 104, eerste lid, bedoelde partijblad gepubliceerd. Evenmin brengt de raad gevraagd of ongevraagd advies uit over bij het congres in voorbereiding zijnde agendapunten.
- Art.171. 1 De raad bestaat uit vijftig leden.
- 2 Elke regio als bedoeld in art.14 lid 4 sub a van de statuten heeft tenminste twee zetels in de raad.
- 3 De overige zetels worden toegeedeeld aan de regio's naar evenredigheid van het aantal leden in de regio.
- 4 In de maand januari, direct voorafgaand aan de verkiezing van de raad, stelt het hoofdbestuur de verdeelsleutel vast voor de verdeling van zetels in de raad, zoals bedoeld in lid 3. Het hoofdbestuur gebruikt daarvoor als basis de verdeelsleutel van de regioafdracht (waarbij de leden, die met toestemming van de penningmeester, een contributie betalen lager dan het vastgestelde minimum wél meetellen), zoals die in december van het voorafgaande jaar is gehanteerd.
- 5 De in lid 4 bedoelde verdeelsleutel vindt toepassing met ingang van de direct daaropvolgende verkiezing.
- Art.172 Leden van het hoofdbestuur, de beide kamers der Staten-Generaal en het Europees Parlement zijn gerechtigd deel te nemen aan de beraadslagingen van de raad. Zij hebben alsdan een adviserende stem.
- Art.173 De leden van de raad zijn gehouden de algemene regiovergadering van hun regio, alsmede zoveel mogelijk ook de afdelingen binnen hun regio, te informeren over de werkzaamheden van de raad.

Verkiezing en vervanging

- Art.174. 1 De leden van de raad worden gekozen door de leden van D66 binnen iedere regio door middel van een poststemming volgens de methode van bijlage B van het huishoudelijk reglement.
- 2 De poststemming wordt landelijk georganiseerd door de landelijke verkiezingscommissie, die ook de kandidaatstelling binnen de regio's coördineert. Bij de toezending van de stembiljetten worden de personalia en overige gegevens van de kandidaten verstrekt.

- 3 De presentatie van de kandidaten vindt bij voorkeur plaats op een algemene regiovergadering, die uiterlijk twee weken voor de sluitingsdatum van de poststemming wordt gehouden.
- 4 De kandidaatstelling voor de raad dient schriftelijk te geschieden bij de landelijke verkiezingscommissie. Afschrift van deze aanmelding dient te worden gezonden aan het regiobestuur.
- 5 De aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling voor de landelijke Adviesraad begint op de tweede maandag in januari en sluit op de laatste dinsdag in februari van een even kalenderjaar.
- 6 De poststemming geschiedt binnen veertien weken na sluiting van de aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling.

- Art. 175.** 1 Iedere regio kiest op overeenkomstige wijze als bepaald in art. 174 een aantal plaatsvervangende leden van de raad, gelijk aan het aantal door die regio te kiezen leden.
- 2 Indien een lid van de raad verhinderd is de raadsvergadering bij te wonen, meldt betrokkene dat schriftelijk aan de voorzitter en treedt in zijn plaats het plaatsvervangende lid, dat bij de in lid 1 bedoelde stemming het hoogste aantal stemmen behaalde. Indien ook dit plaatsvervangend lid blijkens een schriftelijke melding aan de voorzitter van de raad is verhinderd de vergadering bij te wonen, treedt in diens plaats het plaatsvervangend lid dat bij de in lid 1 bedoelde stemming het op één na hoogste aantal stemmen behaalde; en zo vervolgens.
 - 3 Bij tussentijds aftreden van een lid van de raad wordt dit voor de resterende periode van de zittingsduur opgevolgd door het eerste plaatsvervangende lid overeenkomstig lid 2.

- Art. 176.** 1 Leden en plaatsvervangende leden worden gekozen voor een periode van twee jaar en zijn tweemaal onmiddellijk herkiesbaar.
- 2 Voor de toepassing van lid 1 wordt de termijn gedurende welke iemand op grond van art. 175 lid 3 lid is geweest van de raad buiten beschouwing gelaten.

Vergaderorde

- Art. 177.** 1 De raad kiest uit zijn midden een voorzitter en twee vice-voorzitters, volgens de methode van bijlage C van het huishoudelijk reglement.
- 2 Zij worden gekozen voor een periode van twee jaar en zijn na aftreden terstond herkiesbaar.

- Art. 178** Het hoofdbestuur ~~dagelijks bestuur~~ voorziet in het secretariaat en de verslaglegging van de raad door een van de medewerkers aan de Adviesraad als "toegevoegd secretaris" beschikbaar te stellen. Het secretariaat heeft zijn zetel ten kantore van het landelijk secretariaat.

- Art. 179.** 1 De raad vergadert tenminste viermaal per jaar en zo dikwijls als de voorzitter noodzakelijk acht.
- 2 De voorzitter roept een vergadering bijeen indien daartoe een verzoek wordt gedaan door:
 - a. het hoofdbestuur;
 - b. één der kamerfracties;
 - c. tien leden van de raad;
 - d. een algemene regiovergadering.
 - 3 In een verzoek als bedoeld in lid 2 dient te zijn aangegeven over welk(e) onderwerp(en) het oordeel van de raad wordt gevraagd.

- Art. 180.** 1 De raad stelt zijn eigen agenda vast.
- 2 De voorzitter stelt de ontwerp-agenda op. Deze bevat ingeval van een vergadering bijeengeroepen op grond van art. 179 lid 2 in elk geval de punten bedoeld in art. 179 lid 3. De agenda en de daarop betrekking hebbende stukken worden, bijzondere omstandigheden voorbehouden, tenminste acht dagen voor de vergadering toegezonden aan de leden van de raad. Deze stukken worden op verzoek ook aan plaatsvervangende leden toegezonden.

Bevoegdheden en besluitvorming

- Art.181. 1 De raad kan besluiten het hoofdbestuur te verzoeken een algemene ledenvergadering bijeen te roepen over één of meer bij dat besluit aan te geven onderwerpen.
2 Een besluit als in lid 1 bedoeld kan slechts worden genomen indien méér dan vijftientig leden van de raad zich daar vóór uitspreken.
- Art.182. 1 De raad kan besluiten tot de instelling van tijdelijke commissies voor bepaalde in het instellingsbesluit aan te geven werkzaamheden of onderwerpen.
2 Uitsluitend leden en plaatsvervangende leden kunnen lid zijn van een commissie als bedoeld in lid 1.
- Art.183 De raad en commissies kunnen, indien dat voor de vervulling van de taak noodzakelijk is, werkgroepen van de Stichting Wetenschappelijk bureau D66, het Opleidingscentrum en andere deskundigen raadplegen.
- Art.184. 1 Adviezen en besluiten van de raad komen voorzover in het huishoudelijk reglement niet anders is bepaald, tot stand met gewone meerderheid van stemmen.
2 Een advies of besluit van de raad komt niet tot stand indien niet tenminste de helft plus één van het aantal leden van de raad aan de stemming heeft deelgenomen.
3 In geval van adviezen wordt het standpunt van eventuele minderheden in het advies vermeld, indien de minderheden dat wensen.
- Art.185 De raad regelt voor het overige zijn eigen orde en kan daartoe (Adviesraads)reglementen vaststellen, mits deze niet in strijd zijn met de statuten en het huishoudelijk reglement.
- Art.186, 187, 188, 189 PM

HOOFDSTUK 10:

OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

- Art.190 De nieuwe bepalingen met betrekking tot de zittingstermijnen per periode, zijn ook van toepassing op leden die bij het van kracht worden van deze bepalingen reeds in functie zijn.
- Art.191 Wijzigingen in het huishoudelijk reglement treden in werking veertien dagen nadat het congres deze wijzigingen heeft vastgesteld. Bij in werking treden van het huishoudelijk reglement vervalt het oude reglement, en artikelen die in het huishoudelijk reglement niet meer voorkomen zijn dus vervallen.
- Art.192 1 De op (datum congres) aangebrachte wijzigingen in artikel 005, eerste lid, onder g, artikel 101, derde artikel 178, treden in werking op het moment dat op het eerstvolgend congres na congres 68 de leden van het hoofdbestuur zijn gekozen;
2 Alle leden van het hoofdbestuur treden van rechtswege af op voornoemd congres;
3 Het hoofdbestuur stelt met inachtneming van artikel 105, eerste lid, zoals deze bepaling luidt per voornoemd congres, het aantal leden van het hoofdbestuur en de functie-aanduiding van zijn leden vast;
4 De verkiezingen van de leden van het hoofdbestuur op voornoemd congres vindt plaats in overeenstemming met artikel 106, zoals deze bepaling luidt per voornoemd congres;
5 Dit artikel vervalt van rechtswege op het moment dat het is uitgewerkt.

BIJLAGEN BIJ HET HUISHOUELIJK REGLEMENT D66

BIJLAGE A

DEFINIËRING VAN GELDIG UITGEBRACHTE STEMMEN EN DE STEMUITSLAGEN

- Art.1 Onder geldig uitgebrachte stemmen worden verstaan: de voor-, tegen-, en blanco stemmen.
- Art.2 Een besluit wordt "bij gewone meerderheid van (geldig uitgebrachte) stemmen" genomen als er meer voor- dan tegenstemmen zijn uitgebracht.
- Art.3 Absolute meerderheid van (geldig uitgebrachte) stemmen wil zeggen: meer dan vijftig percent der geldig uitgebrachte stemmen; dat wil zeggen dat er méér stemmen vóór zijn, dan tegen + blanco samen.
- Art.4 Tweederde meerderheid van (geldig uitgebrachte) stemmen wil zeggen: tweederde of meer der geldig uitgebrachte stemmen; dat wil zeggen dat tegen + blanco samen minder dan eenderde uitmaken.

BIJLAGE B

METHODE VOOR HET VERKIEZEN VAN PERSONEN TER VERVULLING VAN PLAATSEN OP KANDIDATENLIJSTEN VOOR VERTEGENWOORDIGENDE LICHAMEN EN VOOR DE VERVULLING VAN MEERDERE GELIJKE VACATURES IN EEN BESTUUR OF COMMISSIE

Stemming

- Art.1.
- 1 Alle stemgerechtigden ontvangen een lijst, waarop alle kandidaten in willekeurige volgorde zijn vermeld, alsmede een stembiljet.
 - 2 De stemgerechtigden stemmen door op het stembiljet tenminste een minimum en ten hoogste een maximum, door het verantwoordelijke bestuur te bepalen, aantal namen van verschillende kandidaten te noteren in volgorde van hun voorkeur. Indien het betreft een verkiezing ter vervulling van vacatures in een bestuur of commissie, is het aantal namen dat ten hoogste op het stembiljet mag worden genoteerd gelijk aan het aantal te vervullen vacatures.
 - 3 De stembiljetten worden bij de verkiezingscommissie ingeleverd en geteld.

Verkiezing

- Art.2.
- De verkiezingscommissie bepaalt de uitslag als volgt:
- 1 Aan op de stembiljetten als eerste voorkeur aangegeven kandidaten wordt een stemwaarde toegekend, die overeenkomt met het aantal namen dat ten hoogste op het stembiljet mag worden ingevuld. Van de als eerstvolgende voorkeur aangegeven kandidaat een stemwaarde die één minder bedraagt, en zo vervolgens. De aan elke kandidaat aldus toegekende stemwaarden worden bijeen geteld.
 - 2 De kandidaat, die het hoogste stemwaardetotaal verwerft wordt als eerste gekozen, c.q. vervult de eerste plaats op de lijst. De kandidaat die het op één na hoogste stemwaardetotaal verwerft wordt als tweede gekozen, c.q. vervult de tweede plaats op de lijst, en zo vervolgens, totdat zoveel kandidaten zijn gekozen als er vacatures, c.q. plaatsen op de lijst te vervullen zijn.
 - 3 Hebben twee of meer kandidaten hetzelfde stemwaardetotaal, dan is van hen gekozen de kandidaat, die het grootste aantal malen als eerste voorkeur op een stembiljet is vermeld; indien dit aantal gelijk is, is van hen gekozen de kandidaat die het grootste aantal malen als tweede voorkeur is vermeld, en zo vervolgens.

Geldigheid

- Art.3
- Een stembiljet is geldig als het is ingevuld conform art.1.2. Indien op het stembiljet een niet-kandidaat is aangegeven, wordt het geacht deze informatie niet te bevatten. Als een kandidaat op één stembiljet meerdere malen is aangegeven, wordt daarvan slechts de hoogste voorkeur in aanmerking genomen. Indien op een stembiljet een voorkeur zodanig is aangegeven, dat twijfel ontstaat ten aanzien van de bedoeling van de betrokken kiesgerechtigde, wordt deze voorkeur van onwaarde geacht. In alle andere gevallen, die afwijken van het bepaalde in art.1.2. beslist de verkiezingscommissie ten aanzien van de geldigheid.

BIJLAGE C

METHODE VOOR HET VERKIEZEN VAN PERSONEN IN FUNCTIE

- Art.1 Gestemd wordt door op het stembiljet een of meer kandidaten te noteren, in volgorde van voorkeur.
- Art.2 Een stembiljet geldt in eerste instantie als een stem voor de kandidaat van eerste voorkeur.
- Art.3 Een kandidaat met meer dan de helft der geldige biljetten is gekozen.
- Art.4 Indien geen kandidaat aan deze voorwaarde voldoet, wordt de kandidaat met het geringste aantal biljetten afgewezen. Hebben tenminste twee kandidaten eenzelfde geringste aantal biljetten, dan wordt door loting bepaald welke kandidaat wordt afgewezen. Elk van de biljetten voor de afgewezen kandidaat wordt toegekend aan de erop genoemde kandidaat van eerstvolgende voorkeur, die nog niet is afgewezen. Biljetten waarop geen verdere voorkeur wordt genoemd, zijn uitgeput. Een kandidaat met meer dan de helft der niet-uitgeputte biljetten is gekozen.

BIJLAGE D

In deze bijlage van het huishoudelijk reglement worden, overeenkomstig de statuten, nadere regels gesteld met betrekking tot het statutaire artikel 26.

Conform artikel 26 van de statuten keurt het congres de statuten van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 goed; de laatst goedgekeurde statuten zijn die van 30/31 maart 1996.

STATUTEN VAN DE STICHTING WETENSCHAPPELIJK BUREAU D66

- Art.01 De stichting draagt de naam: Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 en is gevestigd te 's-Gravenhage.
- Art.02. 1 De stichting heeft ten doel: het verrichten of doen verrichten van wetenschappelijk werk ten behoeve van de politieke partij DEMOCRATEN 66, en haar fracties in vertegenwoordigende lichamen.
2 Zij zal daartoe onder andere:
a. bestaande en nieuw op te richten werkgroepen begeleiden en hun werk coördineren;
b. op eigen initiatief of op verzoek adviezen geven;
c. studies en ander wetenschappelijk materiaal publiceren.
- Art.03 De geldmiddelen van de stichting bestaan uit:
a. vrijwillige bijdragen;
b. erfstellingen, legaten en schenkingen;
c. subsidies;
d. leningen;
e. opbrengst van vermogen en alle overige baten.
- Art.04. 1 Het stichtingsbestuur bestaat uit een oneven aantal van tenminste negen leden, waaronder een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.
2 De meerderheid van de bestuursleden, waaronder de voorzitter, de secretaris en de penningmeester, dient lid te zijn van de politieke partij D66.
3 Zo mogelijk worden in het stichtingsbestuur benoemd:
- twee leden door het hoofdbestuur van D66 uit zijn midden;
- twee leden door de Eerste-Kamerfractie, de Tweede-Kamerfractie en de Europese fractie van D66 uit hun gezamenlijke midden;
bedoelde leden kunnen zich bij afwezigheid ter vergadering doen vertegenwoordigen door een plaatsvervanger uit dezelfde geleding waaruit zij afkomstig zijn.
4 De overige leden worden rechtstreeks gekozen door de landelijke ledenvergadering van D66, met de voorzitter en penningmeester in functie.
5 Het bestuur kan vooraf, op basis van de door hem gewenste samenstelling van het bestuur, richtlijnen opstellen met betrekking tot de aan de kandidaten voor het bestuurslidmaatschap te stellen eisen. Op basis van deze richtlijnen kan het bestuur een voordracht formuleren uit de zich aangemeld hebbende kandidaten.
6 Iedere kandidaatstelling dient vergezeld te gaan van de ondertekende verklaring, als bedoeld in art.11 van de statuten en tevens in overeenstemming te zijn met de kandidaatstellings- en verkiezingsvereisten zoals bedoeld in hoofdstuk 2 van het huishoudelijk reglement van D66.
7 Het bestuur benoemt uit de op grond van het bepaalde in lid 4 gekozen leden een secretaris. De functie van voorzitter en secretaris kunnen in een persoon worden verenigd.
8 Wanneer het bestuur niet uit het vereiste minimum aantal van zeven leden bestaat, of wanneer er sprake is van tussentijds aftreden waardoor het aantal bestuursleden beneden het minimum daalt, vormen de op grond van lid 3 benoemde, danwel overgebleven bestuursleden rechtsgeldig het bestuur, dat alsdan zelf het bestuur tot het minimum aantal leden dient aan te vullen. Deze

- aanvullende benoemingen zijn van kracht tot de eerstvolgende landelijke algemene ledenvergadering van D66.
- 9 Het bestuurslidmaatschap eindigt drie jaar nadat het een aanvang nam. Een aftredende bestuurslid kan ten hoogste tweemaal achtereenvolgens worden benoemd. Voorzover nodig wordt de termijn van drie jaar verlengd met de tijd tot aan de eerstkomende algemene ledenvergadering van D66. Het mandaat van het bestuurslid, dat bij tussentijds aftreden wegens plaatsvervulling in het bestuur werd opgenomen, eindigt met het moment dat het mandaat van zijn voorganger zou zijn geëindigd.
- Art.05. 1 Zowel de zitting hebbende bestuursleden gezamenlijk als de voorzitter, secretaris en penningmeester ieder afzonderlijk, vertegenwoordigen de stichting in en buiten rechte.
- 2 Uitgaven van meer dan honderd gulden behoeven de goedkeuring van voorzitter en penningmeester.
- Art.06 Het bestuurslidmaatschap eindigt door:
- overlijden;
 - aftreden volgens het bepaalde in art.04;
 - schriftelijk als bestuurslid bedanken;
 - verlies van lidmaatschap van D66, indien zulks het gestelde in art.26 lid 6 van de statuten van D66 ontkracht;
 - verlies van de kwaliteit van hoofdbestuurder van D66 casu quo van lid van de D66-fracties in Eerste of Tweede Kamer of Europees Parlement, krachtens welke men in het bestuur van de stichting is benoemd;
 - ontslag of royement door het stichtingsbestuur op grond van het gestelde onder sub d of e, danwel krachtens een besluit van het stichtingsbestuur met algemene stemmen van alle zittende leden van het bestuur, zij het dat betrokkene zich van stemming dient te onthouden.
- Art.07. 1 Het bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of drie bestuursleden dit wensen, doch tenminste eenmaal per jaar.
- 2 Besluiten kunnen slechts genomen worden in een vergadering, waarin tenminste de absolute meerderheid van de zitting hebbende bestuursleden aanwezig is, en worden genomen met absolute meerderheid van stemmen, zulks onverminderd het in art.06 sub f en art.13 sub a bepaalde.
- 3 Bij staking van stemmen wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
- Art.08 Bestuursleden kunnen alle besluiten, met uitzondering van die onder de art.06 sub f en 13 sub a bedoelde, welke zij in vergadering kunnen nemen, ook buiten vergadering nemen. Daartoe worden de voorstellen aan alle bestuursleden toegezonden en een besluit is alsdan genomen, indien zoveel van de zitting hebbende bestuursleden zich tegenover de secretaris van de stichting, schriftelijk of telegrafisch, voor het voorstel hebben verklaard, als nodig is in een voltallige bestuursvergadering.
- Art.09. 1 De stichting heeft een bureau.
- 2 De stichting kan de leiding van het bureau toevertrouwen aan een door haar te benoemen directeur en stelt alsdan diens bevoegdheden vast.
- Art.10. 1 Aan de stichting kan worden toegevoegd een raad van advies, die uit ten hoogste elf leden bestaat.
- 2 Het stichtingsbestuur regelt in een afzonderlijk reglement de taak en de werkwijze van de raad van advies.
- 3 Het stichtingsbestuur kan personen, van wie in hoge mate een wetenschappelijk inzicht of wetenschappelijke inbreng mag worden verwacht, tot lid van de raad van advies benoemen. Deze benoeming geldt voor de periode van twee jaar. Herbenoeming voor eenzelfde termijn is mogelijk.
- Art.11. 1 Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.
- 2 Voor 1 april van elk jaar biedt de penningmeester aan het stichtingsbestuur een begroting aan en voor 1 juni een door een registeraccountant gecontroleerde balans en een rekening en verantwoording over het afgelopen boekjaar.
- 3 Goedkeuring door het stichtingsbestuur van vermelde jaarstukken strekt tot décharge van het door de penningmeester gevoerde beheer.
- 4 Nadat het stichtingsbestuur de vermelde jaarstukken heeft goedgekeurd, zijn deze ter inzage van het

bestuur van D66.

- 5 Indien het bestuur van D66 dit wenst, publiceert het stichtingsbestuur voormelde jaarstukken in een of meer door het bestuur van D66 aan te wijzen periodieken.

- Art.12.
- 1 Het bestuur kan besluiten deze statuten te wijzigen. Alvorens een dergelijk besluit te nemen wordt het advies gevraagd van het hoofdbestuur van D66. Het wijzigingsbesluit behoeft de goedkeuring van de landelijke algemene ledenvergadering van D66, waarin tenminste vijf percent van de stemgerechtigde leden bijeen is, genomen met tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
 - 2 Een wijziging treedt niet eerder in werking, dan nadat een notariële akte is opgemaakt.

- Art.13
- De stichting kan worden ontbonden door:
- a. een daartoe strekkend besluit van de algemene ledenvergadering van D66, genomen met een meerderheid van tenminste tweederde van de geldig uitgebrachte stemmen;
 - b. insolventie, nadat zij in staat van faillissement is verklaard of door opheffing van het faillissement wegens de toestand van de boedel;
 - c. door de rechter, in de gevallen door de wet bepaald.

- Art.14.
- 1 Bij de ontbinding van de stichting, uit welke oorzaak ook, geschiedt de vereffening met inachtneming van de desbetreffende bepalingen uit het burgerlijk wetboek.
 - 2 Het bestuur stelt de bestemming van een batig saldo vast zoveel mogelijk in overeenstemming met de doelstelling van D66.

B I J L A G E E

In deze bijlage van het huishoudelijk reglement worden, overeenkomstig de Statuten, nadere regels gesteld met betrekking tot het statutaire artikel 27.

Conform artikel 27 van de statuten, keurt het congres de statuten van het Opleidingscentrum goed; de laatste goedgekeurde statuten zijn die van 30/31 maart 1996.

STATUTEN VAN DE STICHTING OPLEIDINGSCENTRUM D66

- Art.01 De stichting draagt de naam: Stichting Opleidingscentrum D66 en is gevestigd te 's-Gravenhage.
- Art.02. 1 De stichting heeft ten doel: het verrichten of doen verrichten van politieke scholings- en vormingsactiviteiten ten behoeve van de politieke partij DEMOCRATEN 66, hierna te noemen D66 en haar leden.
2 De stichting zal daartoe o.a.:
- politieke vormingscursussen voor leden en aspirantleden van de partij, voor het partijkader en voor (kandidaat)leden van vertegenwoordigende organen organiseren;
 - voorlichting geven aan groepsgewijs werkende instellingen als scholen, verenigingen e.d.;
 - personen opleiden of doen opleiden, die met de leiding of de uitvoering van cursussen of het geven van voorlichting zijn of worden belast;
 - materiaal en documentatie verzamelen, samenstellen en verspreiden, die voor deze cursussen en voorlichting nodig zijn.
- Art.03 De geldmiddelen van de stichting bestaan uit:
- cursusgelden;
 - vrijwillige bijdragen;
 - erfstellingen, legaten en schenkingen;
 - subsidies;
 - geleende gelden;
 - opbrengst van vermogen en alle overige baten.
- Art.04. 1 Het bestuur kan, vooraf, op basis van de door hen gewenste samenstelling van het bestuur, richtlijnen opstellen met betrekking tot de aan de kandidaten voor het bestuurslidmaatschap te stellen eisen. Op basis van deze richtlijnen kan het bestuur een voordracht formuleren uit de zich aangemeld hebbende kandidaten.
2 Iedere kandidaatstelling dient vergezeld te gaan van de ondertekende verklaring, als bedoeld in art.11 van de statuten en tevens in overeenstemming te zijn met de kandidaatstellings- en verkiezingsvereisten zoals bedoeld in hoofdstuk 2 van het huishoudelijk reglement van D66.
3 Het lidmaatschap van het bestuur eindigt drie jaar nadat het een aanvang nam. Een aftredend bestuurslid is eenmaal terstond voor drie jaar herkiesbaar. Voor zoveel nodig wordt de termijn van drie jaar verlengd tot aan de eerstkomende landelijke ledenvergadering van D66.
- Art.05. 1 De stichting wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door haar bestuur, doch ook door de voorzitter en de secretaris of de voorzitter en de penningmeester of de secretaris en de penningmeester van haar bestuur, steeds gezamenlijk handelende.
2 Uitgaven, hoger dan door het bestuur te bepalen bedrag behoeven goedkeuring van de penningmeester. Op deze bepaling kan door of tegen derden geen beroep worden gedaan.
- Art.06 Het bestuurslidmaatschap eindigt door:
- overlijden;
 - schriftelijk als bestuurslid bedanken;
 - verlies van het lidmaatschap van D66;
 - verlies van de kwaliteit van hoofdbestuurder van D66, van bestuurslid van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 casu quo van lid van de D66-fracties in Eerste of Tweede Kamer of Europees Parlement, krachtens welke men in het bestuur van de stichting is benoemd;

- e. opzegging als lid van D66, namens D66, of ontzetting uit het lidmaatschap van D66;
- f. ontslag door het bestuur op grond van het gestelde onder sub c, d of e, danwel krachtens een besluit van het bestuur met algemene stemmen van alle zittende leden van het bestuur, zij het dat betrokkene zich van stemming dient te onthouden.

- Art.07. 1 Het bestuur vergadert zo dikwijls de voorzitter of drie andere bestuursleden dit wensen, doch tenminste eenmaal per jaar.
2 In de vergaderingen van het bestuur brengt ieder lid één stem uit.
3 Besluiten kunnen slechts genomen worden in een vergadering, waarin meer dan de helft van het aantal zittende bestuursleden aanwezig is, en worden genomen met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, zulks onverminderd het in art.6 sub f bepaalde.
4 Bij staking van stemmen is een voorstel derhalve verworpen.
5 Bij besluiten, die betrekking hebben op de werkgeversrol van het bestuur, heeft de tengevolge van art.27 lid 7 van de statuten van D66 benoemde vertegenwoordiger van de medewerkers geen stemrecht.
- Art.08 Bestuursleden kunnen alle besluiten, met uitzondering van het in art.6 sub f bedoelde, ook buiten vergadering nemen. Daartoe worden de voorstellen aan alle bestuursleden toegezonden en een besluit is alsdan genomen, indien meer dan de helft van de zitting hebbende bestuursleden zich tegenover de secretaris van de stichting schriftelijk of telegrafisch voor het voorstel hebben verklaard.
- Art.09. 1 De stichting heeft een bureau.
2 Het bestuur kan de leiding van het bureau toevertrouwen aan een aan te stellen directeur, en stelt alsdan diens bevoegdheden en verplichtingen vast.
- Art.10. 1 Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.
2 Voor 1 april van elk jaar biedt de penningmeester aan het bestuur een begroting aan en voor 1 juni een door een registeraccountant gecontroleerde balans en rekening en verantwoording over het afgelopen boekjaar.
3 Goedkeuring van het bestuur van vermelde jaarstukken strekt binnen het bestuur de penningmeester tot décharge.
4 Nadat het bestuur de vermelde jaarstukken heeft goedgekeurd, zijn deze ter inzage van het hoofdbestuur van D66.
5 Indien het hoofdbestuur van D66 dit wenst, publiceert de stichting voormelde jaarstukken in één of meer door het hoofdbestuur van D66 aan te wijzen periodieken.
- Art.11. 1 Wijziging van deze statuten is mogelijk door een daartoe strekkend besluit van de algemene ledenvergadering van D66 waarin tenminste vijf percent van de stemgerechtigde leden bijeen is, genomen met tweederde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
2 Een wijziging treedt niet eerder in werking, dan nadat een notariële akte is opgemaakt.
- Art.12 De stichting kan worden ontbonden door:
a. een daartoe strekkend besluit van de algemene ledenvergadering van D66, genomen met een meerderheid van tenminste tweederde van de geldig uitgebrachte stemmen;
b. insolventie, nadat zij in staat van faillissement is verklaard of door opheffing van het faillissement wegens de toestand van de boedel;
c. door de rechter, in de gevallen door de wet bepaald.
- Art.13. 1 Bij de ontbinding van de stichting, uit welke oorzaak ook, geschiedt de vereffening met inachtneming van de desbetreffende bepalingen uit het burgerlijk wetboek.
2 Het bestuur stelt de bestemming van een batig saldo vast zoveel mogelijk in overeenstemming met de doelstelling van D66.

BIJLAGE F

REDACTIESTATUUT "DE DEMOCRAAT"

Volgens artikel 104 lid 3 van het huishoudelijk reglement stelt het hoofdbestuur een redactiestatuut voor "De Democraat" vast. In februari 1980 is onderstaand redactiestatuut vastgesteld.

- Art.1 Dit statuut regelt de positie van De Democraat en haar redactieraad, onverminderd het bepaalde in statuten en huishoudelijk reglement van de Politieke Partij Democraten 66. Wijziging van dit statuut wordt vastgesteld door het hoofdbestuur, na overleg met de redactieraad.
- Art.2 De Democraat wordt geredigeerd vanuit de beginselen, die zijn neergelegd in het politieke programma van D66. De Democraat streeft naar een brede berichtgeving over zowel politieke als organisatorische zaken die D66 aangaan, volgens een redactionele formule die in overeenstemming met het hoofdbestuur is vastgesteld.
- Art.3 De uitgave van De Democraat verschijnt onder verantwoordelijkheid van een door het hoofdbestuur in te stellen redactieraad van tenminste zes leden. De redactieraad is een hoofdbestuurcommissie als bedoeld in artikel 101 lid 1 sub c. De redactieraad kiest uit haar midden een voorzitter. De redactieraad verdeelt haar werk in onderling overleg.
In geval van incompatibilité d'humeurs kan de grootst mogelijke meerderheid van de redactieraad een lid van de redactieraad vragen zijn of haar functie neer te leggen.
Wordt vruchtbare samenwerking tussen de meerderheid van de redactieraad en één van de hoofdbestuurleden, de fractievertegenwoordiger, of de toegevoegde redactiemedewerker, danwel binnen de redactieraad tussen de hoofdbestuurleden onderling, onmogelijk dan kan de redactieraad een gemotiveerd verzoek aan de benoemende instantie doen één of meer leden in de redactieraad te vervangen.
- Art.4 De redactieraad vergadert tenminste één maal voor het verschijnen van iedere Democraat om overleg te voeren over de inhoud en die vast te stellen. De redactieraad draagt de eindverantwoordelijkheid voor inhoud en opname van publikaties in De Democraat. Deze verantwoordelijkheid strekt zich niet uit tot bijdragen van het Hoofdbestuur, de fracties in vertegenwoordigende lichamen, het bestuur van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66, het bestuur van het Opleidingscentrum D66, de Adviesraad en andere partijorganen. Al deze bijdragen zijn als zodanig herkenbaar aan het rubriekshoofd. Ook de inhoud van ingezonden brieven, die steeds de naam van de schrijver vermelden, valt buiten verantwoordelijkheid van de redactieraad. Voorzover er enig misverstand omtrent de redactionele verantwoordelijkheid mocht dreigen, worden titels van bijdragen die buiten verantwoordelijkheid van de redactie vallen, voorzien van een *.
- Art.5 De deelbegroting "Democraat" wordt na overleg met de redactieraad, vermeld in de partijbegroting. De redactieraad bepaalt jaarlijks aan de hand van het redactiebudget en in overleg met het hoofdbestuur het aantal te verschijnen nummers van De Democraat, alsmede de oplage van De Democraat en legt de verschijningsdata te voren in een schema vast, rekening houdend met de data van congressen en deelcongressen.
- Art.6 Bij verschillen van inzicht kan het hoofdbestuur de redactieraad slechts in zijn geheel uit haar functie ontheffen. De redactieraad heeft in dat geval het recht zich tegenover het hoofdbestuur te verdedigen.

BIJLAGE G

REGLEMENT VAN DE BESTUURDERSVERENIGING

In dit reglement worden overeenkomstig de Statuten en het Huishoudelijk Reglement van de partij nadere regels gesteld met betrekking tot het statutaire artikel 24 en de HR-artikelen 020.2, 126, 140, 141 en 142. Met verwijzing naar het lid 2 van HR-artikel 141, heeft de algemene ledenvergadering van de bestuurdersvereniging op 15 juni 1996 onderstaand reglement vastgesteld.

HOOFDSTUK 1: (BUITENGEWONE) LEDEN EN ADSPIRANTLEDEN

- Art.001. 1 In aanvulling op het gestelde in HR-art.140 kent de vereniging ook buitengewone en adspirantleden. Buitengewone leden kunnen zijn die leden van D66 die een functie hebben vervuld op grond waarvan zij thans lid van de vereniging hadden kunnen worden, doch die functie niet meer uitoefenen. Adspirantleden kunnen zijn die leden van D66 die op enige opvolgingsplaats op een D66-lijst voor een vertegenwoordigende functie voorkomen en een actieve rol in de ondersteuning van de betreffende fractie vervullen.
- 2 Buitengewone en adspirantleden betalen een aangepaste contributie aan de bestuurdersvereniging.
 - 3 Acceptatie en beëindiging van het buitengewone en adspirantlidmaatschap geschiedt op overeenkomstige wijze als voor de leden.
 - 4 Buitengewone en adspirantleden hebben het recht als toehoorder alle ledenvergaderingen en overige activiteiten van de bestuurdersvereniging bij te wonen, doch hebben op grond daarvan geen rechten overeenkomstig met leden.
 - 5 Buitengewone en adspirantleden ontvangen de periodieken en overige schriftelijke mededelingen van de bestuurdersvereniging.
- Art.002 Bericht van opzegging of royement als lid, zoals bedoeld in HR-art. 140 lid 5 van het huishoudelijk reglement dient onder vermelding van de gronden onverwijld, doch in elk geval binnen één maand met bericht van ontvangst aan de betrokkene te worden verzonden. Het lidmaatschap eindigt zoals geregeld in art.140 lid 9 sub b van het huishoudelijk reglement.
- Art.003 Met inachtneming van het in de statuten en het huishoudelijk reglement bepaalde, heeft ieder lid van de bestuurdersvereniging het recht:
- a. alle ledenvergaderingen bij te wonen, aan de discussie deel te nemen en te stemmen in die vergaderingen waarvan het als zodanig deel uitmaakt;
 - b. deel uit te maken van werk- en/of discussiegroepen en daarin zijn stem uit te brengen bij de vaststelling van standpunten en adviezen;
 - c. kandidaat te staan voor en zijn stem uit te brengen bij de aanwijzing van kandidaten voor het bestuur van de vereniging;
 - d. bestuursvergaderingen, na voorafgaande melding bij het bestuur, als toehoorder bij te wonen;
 - e. een beroep te doen op de vereniging ter ondersteuning van het functioneren in enige gekozen of benoemde functie.
- Art.004. 1 De contributies worden geïnd door de penningmeester, die ervoor zorg draagt dat de leden tijdig een verzoek tot betaling ontvangen en bij niet-betaling eenmaal aan hun verplichting worden herinnerd.
- 2 Na afvoering als lid wegens contributieschuld wordt het lidmaatschap geacht wederom in te gaan op de datum waarop de contributieschuld is voldaan.
- Art.005. 1 De contributie van enig jaar dient te zijn voldaan op 1 februari van dat jaar, danwel binnen drie maanden na aanmelding als lid.
- 2 Indien op data, bedoeld in lid 1 niet aan de contributieverplichting is voldaan, is het bestuur gerechtigd de rechten voortvloeiende uit het lidmaatschap op te schorten.

HOOFDSTUK 2:

DE LEDENVERGADERING

- Art.006 De landelijke besluitvormingscommissie heeft met betrekking tot de ledenvergadering van de bestuurdersvereniging een overeenkomstige taak.
- Art.007 De Algemene Ledenvergadering van de Bestuurdersvereniging (LB) heeft tenminste tot taak:
- het kiezen van de leden van het bestuur op een wijze als nader bij of krachtens dit reglement wordt geregeld; in ieder geval dient elk van de bestuursleden schriftelijk te worden verkozen.
 - het vaststellen van de begroting en de daaruit voortvloeiende contributieverplichting, alsmede het goedkeuren van de jaarrekening;
 - het vaststellen en zondig wijzigen van het verenigingsreglement op voorstel van het bestuur en overeenkomstig de daartoe strekkende bepalingen uit het huishoudelijk reglement.
- Art.008. 1 De LB wordt zo mogelijk tweemaal, maar tenminste eenmaal per jaar door het bestuur bijeen geroepen, in principe gelijktijdig met een congresdag van de bestuurdersvereniging.
- 2 Voorts wordt de LB ter behandeling van een of meer aangegeven onderwerpen binnen drie maanden bijeengeroepen op verzoek van tenminste tien percent van de leden.
- Art.009. 1 Het bestuur heeft de plicht de besluitvorming op de LV'n zo grondig mogelijk voor te bereiden. De besluitvorming over alle voorstellen geschiedt met gewone meerderheid van stemmen.
- 2 Aan het begin van elk jaar stelt het bestuur de data van de in het daaropvolgend jaar te houden LV'n vast en maakt deze planning aan de leden bekend.
- 3 De LV-agenda wordt uiterlijk drie maanden voor de LB, door het bestuur vastgesteld en met een korte toelichting in "Voor de Draad" gepubliceerd.
- 4 Zo spoedig mogelijk nadat de agenda is gepubliceerd worden de voorstellen ter kennis van alle leden gebracht.
- Art.010. 1 Met betrekking tot alle geagendeerde voorstellen kunnen moties en/of amendementen door de leden worden ingediend.
- 2 De in lid 1 bedoelde moties en amendementen moeten op een voor het landelijk congres van D66 gebruikelijke wijze zijn opgesteld en door minimaal vijf leden zijn ondertekend.
- 3 Moties en amendementen m.b.t. de geagendeerde voorstellen dienen uiterlijk één maand voor de LB bij het landelijk secretariaat te worden ingediend.
- 4 Moties en amendementen m.b.t. de voorstellen en de gegevens m.b.t. de kandidaten voor het bestuur, worden uiterlijk twee weken voor de LB toegezonden aan die leden die zich voor de LV hebben aangemeld.
- 5 Voor de indiening, behandeling en besluitvorming van voorstellen en de daarop ingebrachte moties en amendementen is het landelijk huishoudelijk reglement van overeenkomstige toepassing.
- Art.011. 1 De LB wordt geleid door een voorzitter, die door het bestuur is aangewezen uit de leden.
- 2 De LB behandelt uitsluitend de geagendeerde voorstellen en de daarop ingediende moties en amendementen, die door de besluitvormingscommissie zijn goedgekeurd.

HOOFDSTUK 3:

VAN HET BESTUUR

- Art.012. 1 De landelijke verkiezingscommissie heeft met betrekking tot de bestuurdersvereniging een overeenkomstige taak inzake de voortgang van de kandidaatstellingsprocedure voor de verkiezingen voor het bestuur.
- 2 Alle aanmeldingen voor functies dienen aan de voorwaarden en vereisten vermeld in het landelijk huishoudelijk reglement te voldoen.

- 3 Voor de gehele kandidaatstellings- en verkiezingsprocedure is het landelijk huishoudelijk reglement van overeenkomstige toepassing.
- Art.013. 1 Bij publicatie van de LB-agenda publiceert het bestuur in welke vacatures de LB dient te voorzien.
2 De aanmeldingstermijn voor de kandidaatstelling begint onmiddellijk nadat door het bestuur aan de leden mededeling hiervan is gedaan, doch uiterlijk 4 maanden voor de LB en sluit twee maanden voor de LB.
3 Ieder lid van de bestuurdersvereniging kan zich aanmelden als kandidaat door middel van een aanmeldingsformulier, te richten aan de landelijke verkiezingscommissie p/a het landelijk secretariaat. Van deze aanmelding wordt onverwijld een ontvangstbevestiging verzonden.
- Art.014. 1 Het bestuur dient een zo goed mogelijke afspiegeling van de leden te zijn, waarbij kan worden onderscheiden naar categorieën gekozen en benoemde functies, waartoe de leden van de bestuurdersvereniging kunnen worden gerekend.
2 Bij de kandidaatstelling dient nauwkeurig te worden opgegeven welke benoemde, danwel gekozen functie betrokkene waar vervult.
3 Bestuursleden worden door de LB gekozen, hetzij in functie volgens de methode van bijlage C van het huishoudelijk reglement, hetzij als algemeen bestuurslid volgens de methode van bijlage B van het huishoudelijk reglement.
4 Het bestuur wordt gekozen voor de periode van drie jaar.
5 Een bestuurslid is slechts eenmaal onmiddellijk herkiesbaar.
- Art.015 Als de plaats van een in functie gekozen lid van het bestuur tussentijds vacant wordt, wijst het bestuur uit zijn midden een functie-waarnemer aan, totdat tijdens de eerstvolgende LB door verkiezing in de vacature wordt voorzien.
- Art.016. 1 Het bestuur is verantwoordelijk voor het voorleggen van voorstellen aan de ledenvergadering inzake:
a. de organisatie, activiteiten en de reglementen,
b. de financiën, waaronder begroting en jaarrekening;
het bestuur is gehouden initiatieven van leden in normale procedure voor de ledenvergadering te brengen.
2 Het bestuur heeft tenminste tot taak:
a. het bijeenroepen van de LV vanwege huishoudelijke en politieke aangelegenheden;
b. het organiseren van politieke bijeenkomsten;
c. het verzorgen van de communicatie tussen de leden;
d. het behartigen van de belangen van de leden in relatie tot eventuele derden.
- Art.017. 1 Het bestuur is gemotiveerde verantwoording verschuldigd aan de LB.
2 Het bestuur brengt regelmatig verslag uit over zijn werkzaamheden op de daartoe geëigende wijze.
- Art.018. 1 De bestuurdersvereniging heeft een collectief abonnement op de uitgave van het Opleidingscentrum D66 "Voor de Draad", hetgeen in het lidmaatschap is begrepen.
2 Namens de bestuurdersvereniging maakt de coördinator deel uit van de redactie van Voor de Draad.

GESCHILLENCOLLEGE

Reglement van Orde

Onder verwijzing naar artikel 156.2 van het huishoudelijk reglement van D66 heeft het Geschillencollege op 30 mei 1996 het onderstaande reglement van orde vastgesteld en vervolgens aan het Hoofdbestuur medegedeeld.

00 Statutaire en reglementaire context

- 00.1 Het Geschillencollege is ingesteld krachtens artikel 25 van de statuten. Nadere regels zijn vervolgens gesteld in de artikelen 150 tot en met 161 van het huishoudelijk reglement.
- 00.2 Uitgaande van hetgeen de statuten en het huishoudelijk reglement voorschrijven is in dit reglement van orde de regeling van de werkzaamheden en de in acht te nemen orde bij de behandeling van geschillen nader vastgelegd.

01 Aanhangig maken van een geschil

- 01.1 Een geschil kan aanhangig worden gemaakt gericht op
 - a: het beslechten van geschillen als genoemd in statuten en reglementen;
 - b: het desgevraagd uitleggen van statuten en reglementen;
 - c: het beslissen in beroep voorzover bij of krachtens statuten en reglementen voorzien.
- 01.2 Een geschil dient schriftelijk, daaronder ook te verstaan per fax, aanhangig te worden gemaakt door indiening bij het Landelijk Secretariaat. De ontvangst wordt terstond langs dezelfde weg bevestigd.
- 01.3 Aan de vorm van het geschrift worden geen bijzondere eisen gesteld.
- 01.4 Het Landelijk Secretariaat verzorgt de administratieve en organisatorische bijstand ten behoeve van de verdere behandeling van het geschil.

02 Voorbereiding van de behandeling

- 02.1 De voorzitter van het college, of bij diens afwezigheid de vice-voorzitter, gaat na of het geschil statutair tot de taak van het college behoort en of het binnen de reglementaire termijn aanhangig is gemaakt.
- 02.2 De voorzitter is bevoegd geschillen die niet tot de taak van het college behoren of niet binnen de gestelde termijn aanhangig zijn gemaakt niet in behandeling te nemen, in welk geval hij dit onverwijld onder opgave van redenen aan degene die het geschil aanhangig heeft gemaakt - verder appellant genoemd - laat medelen.
- 02.3 De voorzitter kan voorts met appellant in contact treden teneinde na te gaan of verzoening tussen partijen is te bereiken of anderszins een oplossing voor het geschil kan worden gevonden.
- 02.4 Blijkt dit niet het geval dan stelt de voorzitter de partij waartegen het geschil aanhangig is gemaakt - verder verweerder genoemd, van het geschil op de hoogte; stelt hij verweerder (behoudens bij geboden

grote spoed) in staat een verweerschrift op te stellen; stelt hij, al naar is voorgeschreven, een kamer in bestaande uit drie of vijf leden, zorgt hij dat alle betrokkenen beschikken over de ingediende schriftelijke stukken en ziet hij toe op een tijdige behandeling door de kamer.

03 De hoorzitting van de kamer

- 03.1 Voorafgaande aan de hoorzitting komen de leden van de kamer bijeen teneinde uit eigen midden een voorzitter aan te wijzen en zich voor te bereiden op de zitting.
- 03.2 Vervolgens wordt de zitting geopend in aanwezigheid van zowel appellant als verweerder, verstrekt de voorzitter informatie over het verloop van de hoorzitting en worden appellant en verweerder in elkaars aanwezigheid gehoord.
- 03.3 Beide partijen kunnen zich desgewenst laten vergezellen door een of meer vertrouwenspersonen.
- 03.4 Als door overmacht of door het wegblijven van één of beide partijen deze niet in elkaars aanwezigheid kunnen worden gehoord kan de kamer niettemin besluiten uitgaande van van de stukken tot een beslissing te komen. In dat geval vergewist de voorzitter van de kamer zich ervan dat partijen van deze gang van zaken op de hoogte zijn en dat deze, voorzover daaraan behoefte bestaat en de mogelijkheid aanwezig is, telefonisch of anderszins tijdens de zitting kunnen worden gehoord.
- 03.5 Beide partijen hebben de mogelijkheid ter zitting aanvullende stukken ter tafel te brengen. Deze worden aan alle betrokkenen uitgereikt.
- 03.6 De voorzitter geeft eerst de appellant gelegenheid tot een nadere toelichting en vervolgens de verweerder gelegenheid tot verweer of tot een nadere toelichting op een reeds ingediend verweerschrift.
- 03.7 De leden van de kamer wisselen vervolgens met partijen van gedachten voorzover daaraan behoefte is om voldoende informatie te verwerven voor het nemen van een verantwoorde beslissing, of om in voorkomend geval te komen tot een verzoening tussen partijen.
- 03.8 Bij de sluiting van de hoorzitting vermeldt de voorzitter dat de kamer over voldoende informatie beschikt om tot een uitspraak te komen of dat nog nadere informatie wordt ingewacht en deelt hij aan partijen mee hoe de verdere afhandeling van het geschil zal verlopen.

04 De beslissing in het geschil

- 04.1 Na afloop van de hoorzitting en buiten aanwezigheid van de gehoorde beraadslaagt vervolgens de kamer over de te nemen beslissing, waarbij er naar gestreefd wordt reeds dan tot een bij voorkeur unanieme beslissing te komen.
- 04.2 Kan tot een beslissing worden gekomen dan wordt zo mogelijk het dictum van de uitspraak uitgeschreven en ondertekend, in het andere geval zal de voorzitter in een door hem ondertekende brief de strekking van het dictum vermelden.
- 04.3 Het betreffende document wordt zo snel mogelijk in handen gesteld van het Landelijk Secretariaat dat is belast met doorgeven van de beslissing aan partijen.
- 04.4 De beslissing als neergelegd in het dictum heeft onmiddellijke rechtskracht. Mocht echter een van de partijen van mening zijn dat niet is voldaan aan de procedurele eisen als vervat in het huishoudelijk reglement, dan kan aan de voorzitter van het college, of aan zijn plaatsvervanger in het geval de voorzitter deel uitmaakt van de kamer, worden gevraagd de procedure te willen toetsen.

- 04.5 In dat geval beslist deze na een onverwijld en onpartijdig onderzoek naar de gevolgde procedure vervolgens of tot handhaving van de beslissing van de kamer, of tot heropening van de procedure door een nieuw in te stellen kamer.
- 04.6 Kan niet in een eenmalig beraad van de kamer de beslissing worden genomen, met name ook als er nog wezenlijke informatie ontbreekt, dan wordt nader afgesproken op welke wijze en welk tijdstip wel tot een beslissing zal worden gekomen, waarbij het niet noodzakelijk is dat de kamer opnieuw bijeenkomt.
- 04.7 De beslissing kent drie mogelijke vormen, te weten: appellant is niet ontvankelijk in zijn verzoek of beroep, het verzoek of beroep wordt ongegrond verklaard of tenslotte het verzoek of beroep wordt gegrond verklaard. In het laatste geval neemt de kamer nadere beslissingen als deze geboden zijn om te waarborgen dat de uit de beslissing voortvloeiende noodzakelijke stappen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd.

05 Het uitschrijven en vaststellen van de uitspraak

- 05.1 Het door de kamer daartoe aangewezen lid zal vervolgens een concept formuleren van de op schrift gestelde volledige uitspraak, dat is het document waarin naast de vermelding van procedurele aspecten ook een neerslag van de gebleken feiten en een beoordeling daarvan worden opgenomen leidende tot de gemotiveerde beslissing, waaraan het dictum wordt gehecht.
- 05.2 Na schriftelijke en zo nodig ook telefonische raadpleging van de overige leden wordt de definitieve tekst door de opsteller aan de leden toegezonden ter ondertekening.
Het Landelijk Secretariaat wordt tenslotte gevraagd de uitspraak aan partijen toe te zenden.
- 05.3 Op de uitspraak is geen beroep mogelijk, tenzij partijen niet reeds eerder de beslissing als neergelegd in het dictum hebben ontvangen. In dat geval is het gestelde in 04.4 alsnog van toepassing.

06 Tenslotte

- 06.1 In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet en die niettemin een beslissing behoeven beslist de voorzitter van het college.
- 06.2 De voorzitter legt in een jaarverslag aan het congres van de partij verantwoording af over het functioneren van het college en over het nakomen van de reglementaire procedures.

N.B. In juni 96 zijn aan alle afdelingen nieuwe exemplaren van Statuten en Huishoudelijk Reglement verzonden.

Op 12 juli 96 werden de volgende correcties aangebracht:

op pag. 7 bovenaan bij "formele kandidaatstelling" is toegevoegd voor "is het tijdstip":
"de dag der kandidaatstelling"

op pag. 16 bij art. 021.2 is "de dag van verkiezing" gewijzigd in **"de dag van de opening van de kandidaatstelling"**.

Voorzover U nog een oude versie heeft gelieve U deze twee correcties aan te brengen.

Door de notaris zijn bij het passeren van de acte in 1996 in de Statuten enkele redactionele wijzigingen aangebracht. Het betreft taalkundige correcties en uniformering van termen. Deze zijn in de editie van november 1997 meegenomen.

In november 1997 zijn correcties aangebracht n.a.v. de besluitvorming in congres 65 op 25 oktober 1997. Het betreft een 20-tal correcties m.b.t. toevoeging van (deel) voor resp. gemeente, afdeling etc.

Art. nr. 053 is vervallen.

In Hoofdstuk 0 werden wijzigingen aangebracht bij: amendement, bestuur - DAB, dag van de kandidaatstelling, moties, q.q. en woonplaats.

Daarnaast zijn wijzigingen aangebracht in de art. nrs. 001.1b, 021.4, 024.1f, 026.1b, 033.1, 051.3, 054, 070.1c, 089.2a, 090.9, 093, 100.4, 111.2, 174.6

Aan alle secretarissen organisatie van afdelings- en regio-besturen zijn in de eerste week van december 1997 de volgende vervangende pagina's toegezonden: 7 t/m 38 en 45/46.

In de inhoudsopgave behoefde bij de novembereditie slechts 1 type-fout te worden hersteld en 1 paginanummer: art. 07/12 begint nu op pag. 02.

Het trefwoordenregister is slechts op papier en in de oude vorm beschikbaar.

Bij een eerstvolgende druk zullen o.a. de volgende wijzigingen worden aangebracht:

- voeg toe bij "kandidaatstelling": procedurevoorstellen: 019.7, 089.1
- schrap bij "onverenigbaarheid": programmacommissie reg/afd 053
- voeg toe bij "orde" voorstel van orde m.b.t. APM: 093.4
- voeg toe bij "programma": redactie 090.9 en 091.c
- voeg toe bij "woonplaats": definitie in H. 0

In november 1997 is ook art. 039.1 en 039.2 gewijzigd.

Dit stond al wel in het bestand in D66\infoalg\sthr9711.35, maar niet in de gekopieerde exemplaren. 22 juni 98 hersteld.

99024283